

Projekt financování vybraných investičních záměrů z dotačních programů v Podhostýnském mikroregionu

Bc. Anna Pavelcová

Diplomová práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Anna PAVELCOVÁ

Osobní číslo: M08401

Studijní program: N 6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: Finance

Téma práce: Projekt financování vybraných investičních záměrů z dotačních programů v Podhostýnském mikroregionu

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše popište základní pojmy týkající se rozpočtového hospodaření obcí včetně možností využití cizích zdrojů, vysvětlete pojem mikroregion.

II. Praktická část

- Analyzujte hospodaření vybraných obcí mikroregionu v předchozích letech.
- Zhodnoťte možnosti financování vybraných projektových záměrů daných obcí s využitím finančních prostředků z dotačních programů na regionální, národní i nadnárodní úrovni.
- Navrhnete vhodné dotační schéma pro zvolený investiční záměr ve vybrané obci.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] MAREK, D. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2. aktualiz. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
- [2] MARKOVÁ, H. Finance obcí, měst a krajů. 1. vyd. Praha: Orac, 2000. 190 s. ISBN 8086199231.
- [3] PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [4] VILAMOVIČ, Š. Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 200 s. ISBN 802471194X.
- [5] WOKOUM, R. Strukturální fondy a obce. 1. vyd. Praha: Aspi, 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 29. března 2010
Termín odevzdání diplomové práce: 3. května 2010

Ve Zlíně dne 29. března 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně ..3. 5. 2010.....

.....
Ba. Anna Pavlová

1) Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevyjádřeně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdání souhlasem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určenou vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tématem mé diplomové práce je Projekt financování vybraných investičních záměrů z dotačních titulů v Podhostýnském mikroregionu. Teoretická část je zaměřena na poznatky tykající se rozpočtového hospodaření obce a možných zdrojů financování. Praktická část se zabývá analýzou hospodaření tří obcí – Bystřice pod Hostýnem, Rusava a Blazice. V další části je zhodnocení možnosti financování investičních záměrů obcí z dotačních programů na regionální, národní a nadnárodní úrovni. Následně je vypracován návrh podoby žádosti o dotaci pro město Bystřice pod Hostýnem.

Klíčová slova: rozpočet obce, příjmy a výdaje rozpočtu, zdroje financování, dotace, fondy Evropské unie

ABSTRACT

The topic of my graduation theses is Project of financing selected investment intentions from grant headings in microregion Podhostýnsko. The theoretical part is focused on knowledge concerning the budgetary management of community and potential financing sources. The practical part is dealt with the economic analysis of tree communities – Bystrice pod Hostynem, Rusava and Blazice. The next part is assessing the feasibility of financing investment intentions of communities from the subsidy programs at regional, national and transnational level. Subsequently is drafted the proposal of application's form about grant for the city Bystrice pod Hostynem.

Keywords: city budget, budget revenues and expenses, municipality financing sources, European Union funds

Ráda bych poděkovala vedoucí diplomové práce paní Ing. Elišce Pastuszkové, Ph.D za odborné vedení, cenné informace a připomínky a také čas, které mi při vypracování diplomové práce věnovala.

Zároveň bych chtěla poděkovat i pracovníkům oddělení projektového řízení Městského úřadu v Bystřici pod Hostýnem za spolupráci a čas, který mi věnovali.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 ROZPOČTOVÉ HOSPODAŘENÍ OBCE	14
1.1 ROZPOČET OBCE.....	14
1.2 POJETÍ ROZPOČTU OBCE.....	15
1.2.1 Rozpočet jako peněžní fond	15
1.2.2 Rozpočet jako bilance	15
1.2.3 Rozpočet jako finanční plán.....	16
1.2.4 Rozpočet jako nástroj finanční politiky a nástroj řízení.....	16
1.3 OBSAH ROZPOČTU	17
1.4 ROZPOČTOVÝ PROCES	19
2 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ OBCE	21
2.1 VLASTNÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ OBCE	21
2.1.1 Daňové příjmy.....	21
2.1.2 Nedaňové příjmy	22
2.1.3 Kapitálové příjmy.....	22
2.1.4 Dotace.....	23
2.2 CIZÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ OBCE.....	24
2.2.1 Úvěr.....	24
2.2.2 Příjmy z emise cenných papírů.....	25
2.2.3 Návrtné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů	26
2.3 DOTAČNÍ FINANCOVÁNÍ OBCÍ	26
2.3.1 Dotace z krajských rozpočtů	26
2.3.2 Dotace ze státního rozpočtu	29
2.3.3 Dotace v rámci finanční pomoci z Evropské unie.....	29
2.3.4 Dotace z mezinárodních rozpočtů	33
3 VYMEZENÍ POJMU MIKROREGION	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
4 PODHOSTÝNSKÝ MIKROREGION	37
4.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MIKROREGIONU	39
4.1.1 Členské obce	40
4.2 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH OBCÍ.....	41
4.2.1 Bystřice pod Hostýnem	41
4.2.2 Rusava	42
4.2.3 Blazice.....	42
4.3 HOSPODAŘENÍ VYBRANÝCH OBCÍ V PŘEDCHOZÍCH LETECH.....	43
4.3.1 Bystřice pod Hostýnem	43
4.3.2 Rusava	46
4.3.3 Blazice.....	49

4.4	UKAZATELE ANALÝZY	51
4.4.1	Dluhová služba	51
4.4.2	Provozní přebytek	52
4.4.3	Finanční páka	52
4.5	ČERPÁNÍ DOTACÍ V PŘEDCHOZÍCH LETECH	53
4.5.1	Bystřice pod Hostýnem	53
4.5.2	Rusava	55
4.5.3	Blazice	56
4.6	INVESTIČNÍ ZÁMĚRY OBCÍ	57
4.6.1	Středisko volného času Včelín (Bystřice p. Host.)	57
4.6.2	Sportovní hala Rusava	58
4.6.3	Zábavný koutek pro děti a maminky v Blazicích	58
5	MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ Z DOTAČNÍCH PROGRAMŮ	60
5.1	PROSTŘEDKY Z REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ	60
5.1.1	Podprogram na podporu obnovy venkova Zlínského kraje	60
5.1.2	Fond mládeže a sportu Zlínského kraje	62
5.2	PROSTŘEDKY Z NÁRODNÍCH ZDROJŮ	63
5.2.1	Podpora obnovy venkova	63
5.2.2	Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů	64
5.3	PROSTŘEDKY Z NADNÁRODNÍCH ZDROJŮ	65
5.3.1	Regionální operační program NUTS II Střední Morava	66
5.3.2	Program rozvoje venkova ČR – OSA III	68
5.3.3	Program rozvoje venkova ČR – OSA IV (LEADER)	69
6	ZHODNOCENÍ MOŽNOSTÍ FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ	72
6.1	STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU VČELÍN	72
6.1.1	Doporučení nejvhodnějšího dotačního programu	73
6.2	SPORTOVNÍ HALA RUSAVA	74
6.2.1	Doporučení nejvhodnějšího dotačního programu	75
6.3	ZÁBAVNÝ KOUTEK PRO DĚTI A MAMINKY V BLAZICÍCH	75
6.3.1	Doporučení nejvhodnějšího dotačního programu	76
6.4	SOUHRNNÝ PŘEHLED DOTAČNÍCH MOŽNOSTÍ OBCÍ	77
7	NÁVRH PODOBY ŽÁDOSTI O DOTACI	79
7.1	IDENTIFIKACE OPERAČNÍHO PROGRAMU	79
7.2	PROJEKT	79
7.2.1	Stručný obsah projektu	80
7.2.1	Dopady a místa realizace	80
7.3	ŽADATEL	80
7.4	POPIS PROJEKTU	81
7.4.1	Zdůvodnění potřebnosti projektu včetně popisu výchozího stavu	81
7.4.2	Cíle projektu	82

7.4.3	Soulad s cíli programu, prioritní osy a oblasti podpory	82
7.4.4	Popis aktivit v přípravné fázi projektu	83
7.4.5	Popis aktivit v realizační fázi projektu.....	83
7.4.6	Popis aktivit v provozní fázi projektu a způsob udržení výsledků projektu	84
7.4.7	Připravenost projektu k realizaci.....	84
7.4.8	Vazba na jiné aktivity a projekty.....	85
7.4.9	Personální zajištění projektu	85
7.4.10	Harmonogram projektu	85
7.5	FINANCOVÁNÍ PROJEKTU	85
7.6	DALŠÍ INFORMACE PRO ŽÁDOST.....	88
ZÁVĚR		90
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		92
SEZNAM OBRÁZKŮ		95
SEZNAM TABULEK.....		96
SEZNAM PŘÍLOH.....		97

ÚVOD

Téma mé diplomové práce je Projekt financování vybraných investičních záměrů z dotačních titulů v Podhostýnském mikroregionu. Toto téma jsem si vybrala na základě dohody s oddělením projektového řízení Městského úřadu v Bystřici pod Hostýnem.

Hlavním cílem mé práce je analyzovat možnosti dotačního financování tří charakterově odlišných obcí (Bystřice pod Hostýnem, Rusava, Blazice) pro jejich investiční záměry v oblasti volnočasové infrastruktury, a v konečné fázi navrhnout podobu žádosti o dotaci pro jeden z projektových záměrů.

Teoretická část se bude zabývat vysvětlením základních pojmů z řešené problematiky. Nejdříve zpracuji teoretické poznatky o rozpočtovém hospodaření obce. Vysvětlím rozpočet obce jako takový, jeho pojetí a obsah i rozpočtový proces. Dále zpracuji možnosti financování obcí – tedy financování z vlastních a cizích zdrojů a také financování z dotačních programů na regionální, národní i nadnárodní úrovni. V rámci teorie také vysvětlím pojem mikroregion. Z těchto teoretických podkladů budu vycházet při aplikaci praktických poznatků v následujících stranách práce.

V praktické části mé diplomové práce se budu zabývat samotnou analýzou dotačního financování obcí. Nejprve představím mikroregion, přiblížím jeho polohu, základní informace o něm a samozřejmě také charakterizuji obce, kterými se budu v mé práci zabývat. Po tomto úvodu budu hodnotit hospodaření obcí v předchozích letech. Zhodnotím plnění rozpočtů srovnáním schváleného a upraveného rozpočtu se skutečným stavem ke konci roku. Také neopomenou čerpání dotací v předchozích letech. Výsledná analýza bude sloužit jako podklad k vytvoření projektové části, kde budu hodnotit možné způsoby financování investičních záměrů obcí z dotačních programů. V této etapě také budu charakterizovat plánované projektové záměry obcí.

Po identifikaci všech možných aktuálních a pro volnočasovou infrastrukturu se hodících dotačních programech na regionální, národní i nadnárodní úrovni budu analyzovat, jaké jsou možnosti jednotlivých obcí získat z daných programů finanční prostředky a v jaké výši. V neposlední řadě také uvedu, z jakého důvodu určitý dotační titul není pro danou obec vhodný a proč.

Po tomto vyhodnocení všech dotačních programů vypracuji pro jednu z uvedených obcí, konkrétně pro město Bystřice pod Hostýnem, návrh podoby žádosti o dotaci. Tato žádost

pak může sloužit i ostatním zmíněným obcím jako modelový příklad při získávání dotací z navržených zdrojů. Vypracovaná žádost bude obsahovat všechny důležité informace, které budou potřebné pro podání žádosti.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ROZPOČTOVÉ HOSPODAŘENÍ OBCE

Rozpočtové hospodaření obce zahrnuje veškeré činnosti, které se odehrávají v rámci rozpočtové soustavy. Aby obec mohla zabezpečovat své funkce, aktivity a činnosti, potřebuje určité zdroje. Úkolem rozpočtového hospodaření je zajistit dostatek zdrojů (peněžních prostředků k financování veřejných výdajů) a rozhodovat o tom, na co mají být tyto prostředky použity. [1]

1.1 Rozpočet obce

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územních samosprávných celků (obcí a krajů) sestavovány tzv. územní rozpočty. Rozpočet je základním pilířem finančního systému územní samosprávy, obvykle bývá doplněn dalšími, zpravidla účelovými mimorozpočtovými peněžními fondy.

Rozpočty se sestavují na jedno rozpočtové období, které je shodné pro celou rozpočtovou soustavu, zpravidla je stejné s kalendářním rokem. Ve vyspělých zemích se však současně sestavují i střednědobé, případně dlouhodobé rozpočtové výhledy.

Rozpočet a celý rozpočtový proces lze chápat jako nástroj pro zabezpečení a financování obecní politiky, jako nástroj, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Rozpočet je toková veličina – na příslušném příjmovém a výdajovém účtu nikdy není stav rozpočtovaných příjmů a výdajů, jelikož v rozpočtovém období se z došlých příjmů uhrazují výdaje. Během rozpočtového období tedy běžně dochází k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a výdajů.

Teorie veřejných financí přisuzuje každému veřejnému rozpočtu plnění funkcí, které jsou odvozené z funkcí veřejných financí. Jedná se o funkce:

- ✓ Alokační
 - je projevem postavení státu a územní samosprávy jako produkčního subjektu, který zabezpečuje a financuje pro občany veřejné statky
- ✓ Redistribuční
 - je spojena s nenávratným přerozdělováním části hrubého domácího produktu přes veřejné rozpočty

- jde o znovurozdělování důchodů s cílem zmírnit důchodové a sociální nerovnosti mezi subjekty ve společnosti
- ✓ Stabilizační
 - je založena na aktivním zasahování státu do fungování hospodářského mechanismu prostřednictvím výdajů státního rozpočtu na vládní nákupy
 - je doménou státního rozpočtu, je zde snaha, aby územní samospráva využila prostředky svých rozpočtů ke stabilizaci lokální a regionální ekonomiky a zaměstnanosti [6],[7],[8]

1.2 Pojetí rozpočtu obce

Rozpočet obce je současně [6]:

- peněžní fond
- bilance
- finanční plán
- nástroj finanční politiky a nástroj řízení

1.2.1 Rozpočet jako peněžní fond

Rozpočet jako peněžní fond je vytvářen, rozdělován a používán na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Daně, které zaplatíme, už nedostaneme zpátky. Sociální dávky, které dostaneme, už nemusíme vrátet. Není ekvivalence mezi tím, co zaplatíme na daních a co dostaneme z rozpočtu např. v podobě sociálních dávek či formou dotovaných veřejných statků.

1.2.2 Rozpočet jako bilance

Z účetního hlediska je rozpočet bilancí, která bilancuje běžné a kapitálové příjmy a výdaje. Rozpočet je vyrovnaný, jestliže jsou příjmy rovné výdajům. Pokud jsou příjmy větší než výdaje, jedná se o rozpočet přebytkový. Jestliže jsou příjmy menší než výdaje, je rozpočet deficitní.

Tok veřejných příjmů může během rozpočtového období kolísat. V průběhu rozpočtového období tedy běžně dochází k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a výdajů rozpočtu.

Rozpočet v pojetí účetní bilance musí být vždy vyrovnaný. Bilance se vyrovnává použitím rezerv vytvořených v minulosti nebo pomocí návratných finančních prostředků (např. úvěr). V případě dočasného přebytku vlastních nenávratných příjmů se dočasně volné peněžní prostředky mohou krátkodobě investovat. Využívá se tedy princip návratnosti.

Dlouhodobý cílem hospodaření by měl být vyrovnaný rozpočet, případně přebytkový rozpočet, neboť dlouhodobý deficitní rozpočet vede k zadlužení a většinou k vážným problémům se splácením dluhu včetně úroků v dalších letech.

1.2.3 Rozpočet jako finanční plán

Další funkci, které rozpočet plní, je jeho úloha finančního plánu, který by měl zajistit solventnost obce a to tak, že připouští pouze ty výdaje, které jsou kryty:

- příjmy, které lze reálně očekávat,
- existujícími rezervami,
- případně půjčkami, které lze získat a splatit.

Tok příjmů a výdajů rozpočtu ovlivňují různé vlivy, které různým způsobem působí na postupné plnění příjmů a výdajů. Kolísání veřejných výdajů ovlivňuje i sezónnost. Pro kvalitní hospodaření je důležité sestavovat jak roční rozpočet, tak i krátkodobý plán, aby bylo možné krátkodobě investovat dočasně nevyužité zdroje rozpočtu.

1.2.4 Rozpočet jako nástroj finanční politiky a nástroj řízení

Rozpočty obcí jsou nástrojem realizace koncepce sociálního a ekonomického rozvoje daného území, nástrojem prosazování vlastního poslání územní samosprávy, nástrojem prosazování lokálních zájmů a preferencí obyvatelstva. Územní rozpočty jsou významným nástrojem ovlivňujícím dlouhodobý ekonomický potenciál daného území.

Z institucionálního hlediska je rozpočet důležitým nástrojem řízení v orgánech obce, nástrojem zvyšování výkonnosti ve veřejném sektoru ve střednědobém a dlouhodobém horizontu.

1.3 Obsah rozpočtu

Obsahem rozpočtu jsou příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace (tvorba a použití peněžních fondů) pokud neprobíhají mimo rozpočet (tj. peněžní operace týkající se cizích a sdružených prostředků). Rozpočet obce je se státním rozpočtem republiky a rozpočtem příslušného kraje spojen finančním vztahem, kterým jsou dotace, příp. návratná finanční výpomoc. Při stanovení dotace se zabezpečí také náhrada nákladů, vznikající obci plněním úkolů v přenesené působnosti ve výkonu státní správy.

Příjmy rozpočtu obce tvoří [4]:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv
- příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila
- příjmy z vlastní správní činnosti
- výnosy z místních poplatků
- výnosy z daní nebo podíly na nich
- dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů, z rozpočtu kraje
- přijaté peněžní dary a příspěvky
- jiné příjmy

Z rozpočtu obce se hradí [4]:

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony
- výdaje na vlastní činnost obce
- výdaje spojené s výkonem státní správy
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů
- závazky přijaté ze spolupráce s jinými obcemi
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti

➤ jiné výdaje

Podrobné třídění příjmů a výdajů rozpočtu upravuje rozpočtová skladba, která umožňuje v rámci rozpočtu vytvořit běžný a kapitálový rozpočet. Zjednodušené schéma rozpočtu obce ukazuje následující Obr. 1.

PŘÍJMY	VÝDAJE
Běžné:	Běžné (neinvestiční):
- daňové	- mzdy a platy
- nedaňové	- povinné pojistné za zaměstnance
- zisk obecních podniků	- materiálové
- dividendy z akcií, přijaté úroky	- energie, nájemné
- transfery	- sociální dávky
Kapitálové:	- výdaje na municipální podniky
- z prodeje majetků	- placené pokuty, úroky
- z prodeje akcií a majetkových podílů	- ostatní (poskytnuté dary,...)
- investiční transfery (účelové, neúčelové)	Kapitálové (investiční):
- přijaté střednědobé a dlouhodobé úvěry	- na pořízení hmotného a nehmotného majetku
- příjmy z emise komunálních obligací	- na nákup cenných papírů
- přijaté splátky půjček	- na kapitálové investiční poskytnuté dotace
Ostatní	- na investiční příspěvky
	- na investiční půjčky poskytnuté
	- splátky úvěrů
	Ostatní

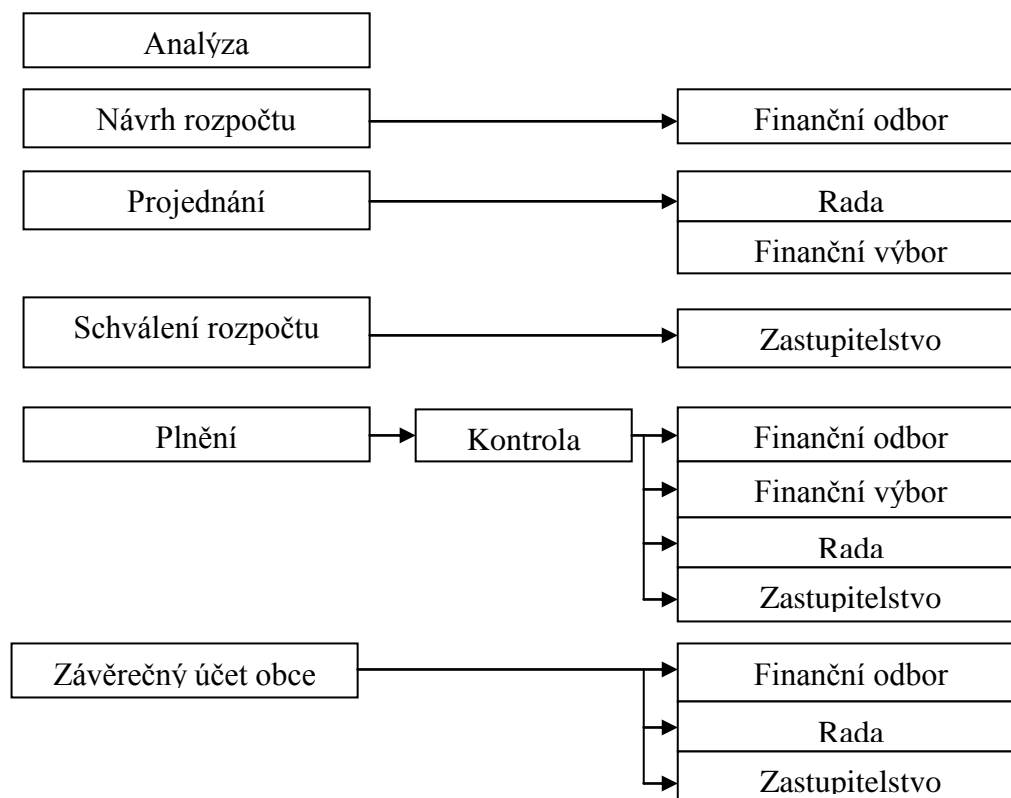
Obr. 1 Rozpočet obce [7]

1.4 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces představuje souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření územního samosprávného celku v daném rozpočtovém období. V České republice se rozpočet sestavuje na jeden kalendářní rok. Rozpočtový proces je však delší, obvykle 1,5 až 2 roky. Skládá se z těchto etap [8]:

- a) analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období
- b) sestavení návrhu rozpočtu
- c) projednání a schválení
- d) kontrola plnění rozpočtu
- e) přehled o skutečném plnění – závěrečný účet
- f) kontrola
- g) aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu

Následující Obr. 2 naznačuje jednotlivé fáze rozpočtového procesu, a kterou fázi určitý orgán obce provádí.

Obr. 2 Fáze rozpočtového procesu [8]

Podkladem pro návrh rozpočtu je rozpočtový výhled. Vlastní návrh by měl vycházet z analýzy hospodaření min. 2 roky zpět. Na základě zkušeností s vývojem příjmů a výdajů v minulých letech a v běžném roce se provede odhad plnění příjmů a výdajů v závěrečné části roku. Při sestavování návrhu rozpočtu na další rok se bere v úvahu vliv předpokládané inflace, změny daňového určení a také vliv uvažovaných změn.

Sestavený návrh se projednává výkonnými orgány. Schvalování návrhu rozpočtu je výhradní pravomocí zastupitelstva. Jeho schvalování může být i dlouhodobé, zejména v případě vrácení návrhu rozpočtu k přepracování. Nepodaří-li se jej schválit, hospodaří se podle tzv. rozpočtového provizoria. Za plnění rozpočtu jako finančního plánu odpovídají ty orgány, které sestavovaly jeho návrh. Po skončení rozpočtového období se sestavuje závěrečný účet, jímž je přehled skutečného plnění příjmů a výdajů rozpočtu.

Rozpočet musí být reálný, pravdivý a úplný – tyto zásady jsou důležité při následné kontrole plnění rozpočtu a jeho vyhodnocení během roku. Územní samosprávný celek je povinen nechat si zkontrolovat své hospodaření za uplynulý rok (krajským úřadem či auditorem).
[6],[8]

2 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ OBCE

Z ekonomického hlediska je důležité, z jakých zdrojů obec získává potřebné finanční prostředky. Základní přístupy, které může obec použít pro financování svých záměrů, je financování z vlastních nebo cizích zdrojů.

Rámcově lze definovat čtyři skupiny zdrojů příjmů územních rozpočtů:

- daňové příjmy
- nedaňové příjmy (příjmy, které souvisejí s vlastní aktivitou územních samospráv, např. užitelské poplatky,...)
- dotace a transfery
- úvěry a půjčky

První tři skupiny příjmů tvoří tzv. nenávratné příjmy, které jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru. Představují finanční vztahy na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Poslední skupinu příjmů tvoří příjmy návratné, které jsou spojeny s povinností obcí a krajů je za určitých podmínek splatit. [8]

2.1 Vlastní zdroje financování obce

Mezi vlastní zdroje financování obce patří daňové a nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a dotace.

2.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou nejvýznamnějším zdrojem veřejných příjmů. Daň je povinná, zákonem stanovená, nenávratná, neekvivalentní a neúčelová platba do veřejného rozpočtu. Daňové příjmy jsou tvořeny jednak tzv. sdílenými typy daní a daněmi svěřenými.

Sdílené daně se stávají příjmem rozpočtu obce jako podíl koeficientu velikostní kategorie a počtu obyvatel trvale žijících v obci k součtu těchto násobků za celou ČR. Tedy o výnos se dělí obce i s dalšími články rozpočtové soustavy. Mezi sdílené daně patří:

- daň z přidané hodnoty
- daň z příjmů fyzických osob (zálohy na tuto daň)

- daň z příjmů právnických osob (bez výnosu daně, kdy je plátcem obec či kraj)

U svěřených daní celkový daňový výnos připadá pouze obcím. Jedná se o daně:

- z nemovitostí – celý výnos daně jde do rozpočtu obce, na jejímž území se nemovitost nachází
- z příjmů právnických osob v případě, kdy poplatníkem je obec

Mezi platbu daňového charakteru, o jejímž zavedení rozhoduje do značné míry sama obec, jsou místní poplatky. Obce si ji sami spravují a vybírají. Jedná se o poplatky ze psů; za lázeňský nebo rekreační pobyt; z ubytovací kapacity; za užívání veřejného prostranství; za povolení vjezdy s motorovým vozidlem do vybraných míst a části měst; ze vstupného; z provozu výherních hracích přístrojů.

Posledním daňovým příjmem obcí jsou podle platné rozpočtové skladby správní poplatky. Představují příjmy z vlastní správní činnosti, které by měly krýt náklady spojené s poskytováním správních úkonů, zajišťovaných v rámci tzv. přenesené působnosti. Správním poplatkem je např. poplatek za ověřování listin a podpisů. [4],[9]

2.1.2 Nedaňové příjmy

Stejně jako daňové příjmy jsou i tyto nedaňové příjmy nenávratného charakteru. Jedná se o příjmy, které neplynou z nějaké povinnosti uložené zákonem, ale z určité aktivity obce či jiných subjektů v její prospěch. Mezi tyto příjmy řadíme:

- výnos majetku, který obec vlastní, a příjmy, které má z vlastního hospodaření
- příjmy z hospodaření subjektů, které obec založila či zřídila
- dotace ze státního rozpočtu, státních fondů, z rozpočtů krajů
- převody prostředků obce z vlastních peněžních fondů
- nahodilé, nepravidelné příjmy (pokuty, penále, dary, výnosy ze sbírek) [4],[9]

2.1.3 Kapitálové příjmy

Dalším vlastním zdrojem financování jsou kapitálové příjmy, které jsou jednorázové, zpravidla se pravidelně neopakují. Obce musí se svěřenými prostředky nakládat velice opatrně,

protože její hospodaření podléhá jak veřejné kontrole ze strany občanu, tak přezkoumáním závěrečného účtu auditorem či nadřízeným orgánem. [4],[9]

2.1.4 Dotace

Dotace jsou v zákoně chápány jako nenávratně poskytnuté prostředky ze státního rozpočtu, za které neexistuje protiplnění. Nenávratností se rozumí, že pokud příjemce splní podmínky, za kterých mu byly poskytnuty, nevzniká mu vůči státnímu rozpočtu žádný závazek. Příjmy v podobě dotací ze státního rozpočtu a státních fondů tvoří podstatnou část příjmů obecního i krajského rozpočtu, neboť žádná obec či kraj nejsou plně soběstačné.

Nenávratné dotace mohou být poskytnuty obcím jako:

- účelové dotace (specifické),
- neúčelové dotace (všeobecné, globální).

Účelové dotace jsou vždy poskytovány na určitý účel. Jejich poskytnutí je vázané na splnění podmínek použití. Proto nesprávně použitá, příp. nevyužitá část účelové dotace se zpravidla vrací do státního rozpočtu (resp. do rozpočtu, který účelovou dotaci poskytl.

Neúčelové dotace jsou nepodmíněné – jejich poskytování není vázáno na předem vymezený účel a podmínky. Tyto dotace mohou obce používat podle svého vlastního uvážení.

Dotace jsou poskytovány na financování běžných, pravidelně se opakujících (neinvestiční) potřeb, tzn. **běžné dotace**, a kapitálových (jednorázových), pravidelně se neopakujících (investičních) dlouhodobých potřeb, tzn. **kapitálové dotace**.

Běžné účelové dotace se poskytují na takové druhy potřeb, které obec zajišťuje na základě přenesené odpovědnosti za zabezpečení požadovaného rozsahu a kvality určité veřejné služby ze státu, také u potřeb, u nichž je nutní zajistit standardní úroveň veřejných statků.

Kapitálové účelové dotace jsou většinou nepravidelné jak v čase, tak i mezi obcemi, regiony. Poskytují se na úhradu části výdajů na určitou investici, např. financování investiční výstavby, která umožní lépe nebo ve větším rozsahu uspokojovat veřejným sektorem lokální a regionální veřejné statky či financování investic, které svým významem přesahují danou lokalitu (silnice,...) a jiné.

Kritéria rozdělování neúčelových dotací nejsou jednotná. Ve většině vyspělých zemí se používá kombinace několika kritérií, kterým jsou přiřazeny různé váhy. Jedná se zpravidla o tato kritéria:

- počet obyvatel lokality,
- počet obydlí v obci,
- rozloha obce,
- délka silniční sítě,
- průměrný příjem obyvatel,
- počet dětí školního věku,
- a další. [4],[5]

2.2 Cizí zdroje financování obce

Obce při financování svých potřeb využívají kromě vlastních zdrojů, také zdroje cizí. Může se stát, že se hospodaření obce dostane do situace, kdy nemá ve svém rozpočtu dostatečné množství nenávratných finančních prostředků na krytí potřeb, proto musí využít příjmy návratného charakteru, které bude muset vrátit svým věřitelům. Může jít o krátkodobý nebo dlouhodobý nedostatek nenávratných finančních prostředků.

Návratné příjmy představují významný zdroj příjmů obce zejména na financování dlouhodobých investic. Návratné příjmy jsou spojeny s úrokovým zatížením, které může i významně zatěžovat budoucí hospodaření obce. Mezi tyto zdroje financování patří [5]:

- úvěr od peněžního ústavu
- příjmy z emise obligací (tzv. komunální obligace) či dalších druhů cenných papírů
- návratné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů (např. v rámci rozpočtové soustavy)

2.2.1 Úvěr

Obce využívá především úvěry. Jsou pro ně relativně dostupnější než jiné druhy návratných zdrojů financování a oproti využívání příjmů z emise obligací i levnějším návratným příjmem.

Mohou využít:

- krátkodobé úvěry se splatností do jednoho roku (zejména kontokorentní úvěry),
- střednědobé se splatností do čtyř až pěti let,
- dlouhodobé se splatností delší než pět let.

Krátkodobé úvěry využívají obce často, běžně i několikrát během rozpočtového období. Používají se na dočasné doplnění především běžných příjmů, ojediněle na financování investic. Střednědobé a dlouhodobé úvěry jsou zpravidla účelové. Jejich využití na financování veřejné investice by mělo být vždy důsledně spojeno s vyhodnocením zamýšlených investičních projektů a výběrem optimální investiční varianty, aby budoucí splácení jistiny i úroků bylo pro budoucí hospodaření únosné.

Splácení jistiny i úroků z rozpočtu obce probíhá podle schváleného umořovacího plánu a úvěrové smlouvy. Jejich využití a splácení ovlivňuje i úroková sazba. Peněžní ústavy stanoví konkrétní výši úroku podle druhu úvěru, účelu, na jaký je poskytnut a na jak dlouhé časové období. [5]

2.2.2 Příjmy z emise cenných papírů

Výnosy z emisí cenných papírů mohou být dalším ze zdrojů financování investic ve veřejném sektoru. Emisí většinou dlouhodobých cenných papírů, tzv. obligací se získávají potřebné finanční zdroje. Jejich výhodou je, že získání potřebných finančních zdrojů je rychlé, okamžité. Avšak výnos z emise se musí snížit o náklady emise, které mohou být i významné. Tento způsob se využívá především tehdy, nelze-li získat dlouhodobý bankovní úvěr.

Cenné papíry může obec vydávat:

- sama, jestliže má k dispozici odborníky, kteří mohou emisi zajistit
- prostřednictvím zprostředkovatele, tj. peněžního ústavu, který má pro tyto transakce zmocnění

Emise municipálních cenných papírů vede ke zviditelnění obce, regionu. Rozhodne-li se obce pro emisí cenných papírů, dochází k její prezentaci u široké veřejnosti. Čím lépe se prezentuje, tím snadněji získá zájemce o koupi cenných papírů a získá pro své záměry i jiné subjekty, včetně podnikatelských firem. [5]

2.2.3 Návrtné pŕjčky a finanční vŕpomoci od jiných subjektů

Návrtné pŕjčky a finanční vŕpomoci od jiných subjektů získává obec např. v rámci rozpočtové soustavy. Pŕjčky z ostatních rozpočtů jsou zpravidla bezúročné, nejsou spojeny s úrokovým zatížením, což je jejich výhoda. Avšak na jejich čerpání obce a regiony nemají nárok, záleží na úvaze vyšší vládní úrovně, zda takovou pŕjčku poskytne. V ČR poskytování pŕjček a návratných finančních vŕpomocí upravuje zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. [5]

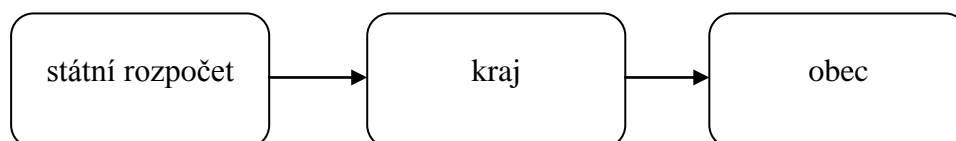
2.3 Dotační financování obcí

Dotační systém v České republice se vyvinul v postupném chronologickém sledu jejího vývoje a byl průběžně novelizován nově nastupujícími vládními orgány. Smyslem dotačního systému je maximálně přispět k ekonomickému rozvoji jak celého státu, tak i jednotlivých regionů. V současné době jsou obcím poskytovány běžné a kapitálové dotace v rámci těchto kapitol:

- dotace z krajských rozpočtů
- dotace v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu obcí
- dotace v rámci finanční pomoci z Evropské unie
- dotace z mezinárodních rozpočtů

2.3.1 Dotace z krajských rozpočtů

Obce mohou získávat dotace od krajů a to jak v rámci samostatné působnosti kraje, tak přerozdělováním některých typů dotací, jež kraje získaly ze státního rozpočtu. Podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech se dotace ze státního rozpočtu do rozpočtu obcí poskytují prostřednictvím krajů, v jejichž obvodu leží příslušné obce, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

Obr. 3 Tok peněžních prostředků ze státního rozpočtu k obcím [9]

Jestliže o objemu a účelu finančních prostředků určených obcím nebude moci kraj rozhodovat (rozhoduje státní rozpočet), tyto prostředky krajem tzv. protečou do rozpočtu obcí. Jedná se tak o zprostředkovaný finanční vztah prostřednictvím kraje – průtokovou dotaci. V případě, že krajům bude dána pravomoc rozhodovat o tom, která obec v kraji bude příjemcem prostředků, jedná se o tzv. neprůtokovou dotaci. Kraj obdrží finanční prostředky od státního rozpočtu formou dotace kraji – ten pak svým rozhodnutím určí příjemce těchto prostředků a poskytne je formou své dotace obcím. [9]

Jelikož se moje diplomová práce zabývá Podhostýnským mikroregionem, který se nachází ve Zlínském kraji, popíšu zde možnosti využití finančních prostředků nabízených rozpočtem Zlínského kraje. Jedná se o [24]:

- **Podprogram na podporu obnovy venkova.**
 - cílem Podprogramu na podporu obnovy venkova Zlínského kraje je obnova a zachování specifických hodnot venkovského prostoru podporou projektů směřujících k obnově a údržbě obecního majetku a podpora zpracování územních plánů.
- **Podprogram vodohospodářská infrastruktura v obcích Zlínského kraje**
 - podprogram je zaměřen na spolufinancování programu „Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II“ Ministerstva zemědělství. Spolufinancování projektů realizovaných v rámci tohoto programu je prioritou Zlínského kraje v rámci dotační politiky v oblasti vodohospodářské infrastruktury. Tyto projekty budou podporovány formou investiční účelové dotace z rozpočtu Zlínského kraje.
- **Podprogram podpory předprojektové přípravy projektů regenerace brownfields ve Zlínském kraji**
 - lokality brownfields jsou staré nevyužívané, popřípadě málo využívané plochy a objekty po průmyslové, resp. zemědělské činnosti.
 - cílem podprogramu je zvýšení absorpční kapacity Zlínského kraje v oblasti regenerace brownfields prostřednictvím finanční podpory předprojektové přípravy regenerace konkrétních lokalit.

- **Sociální fond Zlínského kraje**

- určený na přidělení finanční podpory (neinvestiční dotace) ze Sociálního fondu Zlínského kraje na podporu sociálně zdravotních aktivit v r. 2010
- jedná se o dotace na podporu sociálně zdravotních aktivit a akcí regionálního a celostátního významu zaměřených zejména na edukativní programy pro osoby pečující o osoby se zdravotním postižením, pro seniory a osoby se zdravotním postižením v oblasti sociálně právní a zdravotní; programy skupinového, kondičního a rehabilitačního cvičení; výcvik canisterapeutických týmů pro práci v terénu; aktivity pro rodiny zaměřené na posílení vzájemných vztahů v rodině a jejich soudržnost či na náklady spojené s vyšetřením vzorku krve nutného pro zařazení člověka do Českého národního registru dárců kostní dřeně

Tyto výše popsané dotace jsou nejrozsáhlejší v oblasti nabízených finančních prostředků. Dále uvádím i jiné dotace, které Zlínský kraj nabízí [24]:

- Podprogram pro rozvoj ekologických aktivit ve Zlínském kraji
- Podprogram na podporu integrace romské menšiny ve Zlínském kraji pro rok 2010.
- Podprogram na podporu nestátních neziskových organizací na úseku rozvoje občanské společnosti pro rok 2010
- Podprogram na podporu nestátních neziskových organizací v oblasti sociálně patologických jevů v roce 2010
- Podprogram pro začínající včelaře 2010
- Podprogram na podporu obcí a měst v oblasti prevence kriminality ve Zlínském kraji v roce 2010
- Poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích na území Zlínského kraje v roce 2010
- Fond mládeže a sportu
- Fond kultury

2.3.2 Dotace ze státního rozpočtu

Obce mají několik možností, jak čerpat dotace ze státního rozpočtu. V současné době jsou obcím poskytovány běžné a kapitálové dotace z těchto kapitol [9]:

➤ **Dotace v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu obcí**

Tyto dotace jsou určeny na částečnou úhradu neinvestičních výdajů ve školství, zdravotnictví, ústavech sociální péče a domovech důchodců. Pro výpočet těchto druhů dotací jsou používány propočtové ukazatele (např. počet dětí/žáků navštěvující základní školy, počet míst v domovech důchodců,...).

➤ **Dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa**

Z této kapitoly jsou poskytovány dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených ze zaniklých okresních úřadů obcím, dále také příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti obcí a dotace na dávky sociální péče.

➤ **Dotace ze státních účelových fondů**

Jejich získání závisí na řadě okolností (např. finanční situace obce, její zadluženost, finanční možnosti státu). O tyto dotace se musí obce individuálně ucházet. Bývají označovány jako nenárokové dotace, které jsou obcím poskytovány většinou prostřednictvím státem vyhlašovaných programů.

➤ **Dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu**

Prostřednictvím těchto dotací se v obcích financují významné programy na podporu municipálního rozvoje. Poskytují je Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo kultury. Obcím mohou být poskytovány i dotace ze státních účelových fondů, které spravují příslušná ministerstva, bývají účelové. Podmínky pro jejich poskytnutí stanovuje správce státního účelového fondu.

2.3.3 Dotace v rámci finanční pomoci z Evropské unie

Členství České republiky v Evropské unii jí umožňuje podílet se na společných politikách EU včetně politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Možnost čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti se otevřela i krajům, obcím, svazkům obcí a jimi zřizovaným a zakládaným organizacím.

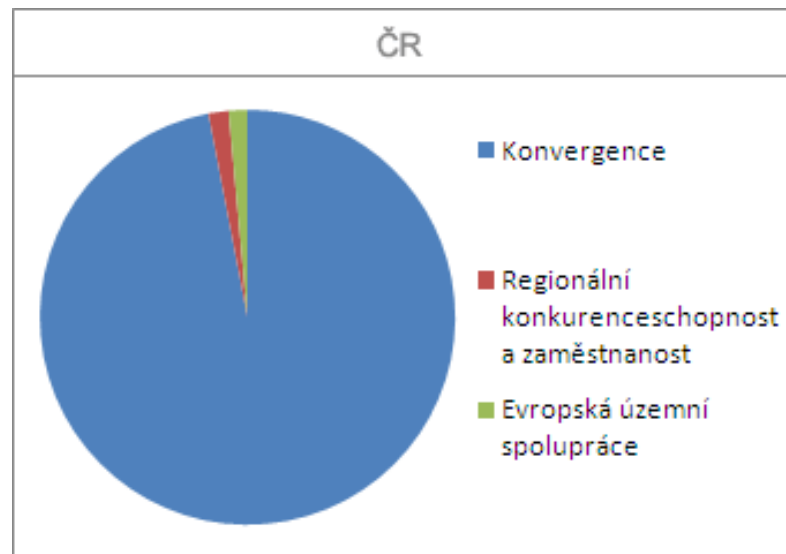
Evropská unie prostřednictvím politiky soudržnosti usiluje o rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj všech svých členských států a jejich regionů. Cílem této politiky je, aby se zmírnily rozdíly v životní a ekonomické úrovni mezi chudšími a bohatšími zeměmi EU a zároveň se zvyšovala schopnost Evropské unie jako celku čelit výzvám 21. století. Ve středu zájmu spolu s důrazem na udržitelný růst, inovace a konkurenceschopnost stojí vytváření otevřené, flexibilní a soudržné společnosti s vysokou mírou zaměstnanosti.

Tomuto úsilí se souhrnně říká evropská politika hospodářské a sociální soudržnosti neboli krátce kohezní politika (koheze = soudržnost). Tato politika patří vedle zemědělské politiky k nejvýznamnějším evropským agendám a Evropská unie na ni vynakládá více než třetinu svého společného rozpočtu. Na právě probíhající programové období 2007 - 2013 má ČR z evropských fondů k dispozici 26,69 miliard eur, které lze přirovnat přibližně ke třem čtvrtinám ročního státního rozpočtu ČR [14].

Kohezní politika se v programovém období 2007 – 2013 soustřeďuje na tři hlavní cíle [8]:

- 1) **Konvergence.** Cílem je podpora hospodářského a sociálního rozvoje regionů (v ČR pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy). Je realizovaný prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. Na tento cíl připadá v České republice 25,89 miliard eur.
- 2) **Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.** Zaměřuje se na posílení konkurenceschopnosti a přitažlivosti regionů a také zaměstnanosti v nich. Tento cíl podporuje regiony, které nečerpají z prvního cíle Konvergence. V České republice pod něj spadá hlavní město Praha se dvěma operačními programy a na tento cíl připadá 0,42 miliardy eur.
- 3) **Evropská územní spolupráce.** Soustřeďuje se na podporu vyváženého, harmonického a trvale udržitelného rozvoje evropského území. Usiluje o podporu přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. V České republice pod něj spadají všechny regiony a prostředky lze čerpat z devíti operačních programů. Na tento cíl připadá v České republice 0,39 miliard eur.

Následující obrázek č. 4 ukazuje rozdělení prostředků mezi cíle Kohezní politiky, na kterém je vidět, že nejvíce prostředků je určeno pro první cíl Konvergence.

Obr. 4 Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle kohezní politiky [14]

Hlavní nástroj realizace kohezní politiky představují fondy EU, jejichž prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky. Evropská unie disponuje třemi hlavními fondy, z nichž zmíněné první dva jsou strukturální:

➤ Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)

- základním cílem tohoto fondu je pomoc při odstraňování regionálních nerovností a posilování rozvoje a konverze regionů
- podporuje stabilní a udržitelný rozvoj a vytváření trvale perspektivních pracovních míst
- hlavními oblastmi politiky fondu pro regionální rozvoj jsou produktivní investice k vytvoření nebo zachování trvalých pracovních míst, investice do infrastruktury, rozvoj endogenního potenciálu podporováním lokálního rozvoje a aktivit malého a středního podnikání a technická pomoc

➤ Evropský sociální fond (ESF)

- podporuje aktivity členských zemí Evropské unie směřující ke zlepšení perspektiv lidí při hledání práce a získávání kvalifikací

- jeho hlavním cílem je předcházet nezaměstnanosti, které provádí podle pěti základních oblastí politiky Evropského sociálního fondu:
 1. rozvoj a podpora aktivní politiky na trhu práce
 2. podpora rovných příležitostí pro všechny vstupující na trh práce, s důrazem na ty, kterým hrozí vyloučení ze společnosti (zdravotně postižené osoby, etnické menšiny,...)
 3. podpora a zlepšování školení, vzdělávání a poradenství
 4. podpora kvalifikované, vzdělané a přizpůsobivé pracovní síly, inovací a flexibilní organizace práce, rozvoj podnikání, vědy, výzkumu a technologií
 5. opatření na zlepšení přístupu žen na trh práce [11]

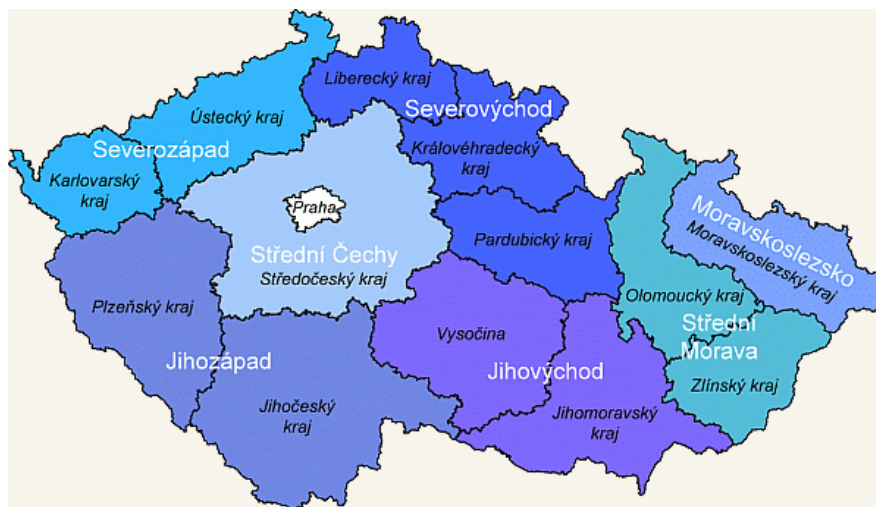
➤ Fond soudržnosti

- tento fond byl zaveden Jednotným evropským aktem a byl ustaven Maastrichtskou smlouvou, za účelem pomoci členským státům usilujícím o splnění maastrichtských kritérií vstupu do Hospodářské a měnové unie
- podporuje projekty přispívající k politice ochrany životního prostředí, projekty společného zájmu v oblasti dopravní infrastruktury a studie a opatření technické pomoci podporující environmentální a infrastrukturní projekty [10]

Čerpání finančních prostředků v rámci regionální politiky je realizováno pomocí tzv. operačních programů, které si každá členská země dojednává s Evropskou komisí. Tyto operační programy jsou zprostředkujícím mezistupněm mezi třemi hlavními evropskými fondy a konkrétními příjemci finanční podpory v členských státech a regionech. Vyskytují se ve dvou variantách – tematické a regionální operační programy.

Česká republika si pro nynější období 2007 – 2013 vyjednalo 26 operačních programů. Osm z nich je zaměřeno tematicky – řeší problematiku daného sektoru či oblasti (např. na dopravu, životní prostředí, vědu a vzdělávání, zaměstnanost, ...) a sedm regionálně – vztahují se na jeden určitý region (na Středočeský kraj, Střední Moravu, Moravskoslezsko atd. viz obr. 5) Ostatní operační programy umožňují přeshraniční, meziregionální a nadregionální

ní spolupráci či zajišťují technické, administrativní a výzkumné zázemí realizace politiky soudržnosti. [3],[12]

Obr. 5 Regiony soudržnosti [14]

2.3.4 Dotace z mezinárodních rozpočtů

Na základě dohodnutých finančních mechanismů se Norsko jako součást Evropského hospodářského prostoru zavázalo přispívat ekonomicky slabším zemím a to poskytováním grantů na investiční a rozvojové projekty v prioritních oblastech jako např. ochrana a obnova kulturního dědictví, ochrana životního prostředí, podpora soudnictví, zdravotnictví či péče o dítě aj.

Další možností je využití finanční pomoci ze Švýcarska. Program švýcarsko-české spolupráce sleduje dva cíle:

- ✓ přispět ke snížení hospodářských a sociálních rozdílů mezi Českou republikou a vyspělejšími zeměmi rozšířené Evropské unie,
- ✓ přispět ke snížení hospodářských a sociálních rozdílů mezi dynamickými městskými centry a strukturálně slabými okrajovými regiony v rámci České republiky.

Program švýcarsko-české spolupráce zahrnuje národní a nadnárodní projekty, které podporují udržitelný, hospodářsky a sociálně vyvážený rozvoj. [11],[18]

3 VYMEZENÍ POJMU MIKROREGION

Mikroregion je územní celek, jenž je tvořen soustavou venkovských obcí, které jsou charakterizovány vzájemnými vztahy danými hierarchizovanou správní a funkční strukturou a vzájemnými osobními vztahy jeho obyvatel. Je vymezen přírodními, geografickými, historickými souvislostmi a sociálně-ekonomickými vztahy v území. Smyslem mikroregionů by mělo být úsilí o společné řešení problémů, společný postup k dosažení záměrů a propojení aktivit venkovských obcí v územně uceleném prostoru. Důvody pro spolupráci jsou dány zejména možností dosáhnout „synergického efektu“, což znamená, že společně lze dosáhnout kvalitnějšího výstupu, než kdyby každý subjekt usiloval o dosažení cíle sám. [2]

Mikroregiony mají formálně ustanoveny volené orgány, které se podílejí na strategickém plánování a realizaci jednotlivých aktivit a projektů. Charakter spolupráce je dán funkčními vazbami a specifikacemi regionu. Jejím smyslem je především usilování o realizaci politických a ekonomických výhod, iniciace pozitivních růstových trendů či minimalizace dopadů negativních jevů ve vývoji venkovských regionů.

Z podnětu Programu obnovy venkova a programu SAPARD začala ve druhé polovině 90. let dobrovolná spolupráce obcí k řešení společných problémů v rámci tzv. mikroregionů. Ze začátku byla spolupráce založena na různé právní bázi – od roku 2001 se však ustálil nejčastější typ mikroregionů smluvně vydefinovaný dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, kdy obce mezi sebou uzavírají smlouvy za účelem splnění konkrétního úkolu či víceúčelové smlouvy.

V posledních několika letech došlo k výraznému posunu v hlavních příčinách vzniku jednotlivých forem meziobecní spolupráce. Jestliže se v průběhu 90. let obce sdružovaly zejména za účelem obecného rozvoje území se zaměřením na oblasti technické infrastruktury a životního prostředí, tak v posledních letech je nejčastější důvod ke spolupráci právě rozvoj cestovního ruchu daného území pomocí společné propagace mikroregionu a rozvoje venkovské turistiky. Je to způsobeno hlavně zvyšujícím se pokrytím jednotlivých sítí technické infrastruktury, zvyšující se národní i mezinárodní podporou odvětví cestovního ruchu a také stále větší snahou o rozvoj alternativních aktivit ve venkovských oblastech, kde zemědělské hospodaření ztratilo či ztrácí na významu. [2]

Od roku 2004 pak vznikají nové typy mikroregionů (tzv. leaderovské) z podnětu programů typu LEADER. Jejich území vymezuje působnost místní akční skupiny. Nové typy mikro-

regionů jsou založené na metodě „zdola nahoru“, která přispívá k rozvoji území na lokální úrovni.

Typologii mikroregionů lze určit podle těchto hledisek [2]:

- ✓ poměru velikosti první největší a druhé největší obce mikroregionu
 - sdružení menších obcí obklopující spádové centrum (většinou největší obec)
 - mikroregion zahrnující více obcí přibližně stejné velikosti nebo významu
- ✓ důvodu dobrovolné spolupráce
 - mikroregiony založené a fungující za účelem určité investiční akce (vodovod, železnice,...)
 - mikroregiony s cílem obecného rozvoje území specifikovaným ve strategickém plánu rozvoje daného území
- ✓ právní subjektivity/formy
 - dobrovolný svazek obcí (dle Zákona o obcích 128/2000 Sb.)
 - mikroregion s jinou právní subjektivitou, která je podložena platnou legislativou České republiky

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PODHOSTÝNSKÝ MIKROREGION

Podhostýnský mikroregion se rozléhá v severní části Zlínského kraje v okolí Svatého Hostýna. Svou polohou tvoří přirozenou hranici Zlínského a Olomouckého kraje, které dohromady vytváří statistický územní celek NUTS II Střední Morava. Svou polohou přiléhá k okresům Přerov, Vsetín a Zlín. Území je tvořeno z části podhůřím a z části velmi rázovitou kopcovitou částí Hostýnských vrchů, s jejich nejvyšším vrcholem Kelčským Javorníkem (865 m n. m.).

Sdružení Podhostýnský mikroregion bylo založeno v roce 1999 s cílem koordinace postupu rozvoje území, zlepšování podmínek pro rozvoj turistického ruchu a propagace zdejší krajiny. Centrem mikroregionu a zároveň obcí s rozšířenou působností je město Bystřice pod Hostýnem. Celková rozloha mikroregionu je 168,21 km². [21]

Obr. 6 Mapa Podhostýnského mikroregionu [21]

V celé lokalitě se díky různorodému geologickému podloží nachází celá řada přírodních památek a zajímavostí. Přírodní park Hostýnské vrchy je jediným rozsáhlým chráněným územím mikroregionu, jehož výměra činí cca 98 km². K významným chráněným územím menšího rozsahu patří např. přírodní rezervace Kelčský Javorník s dochovaným pralesovitým porostem horských bučin a javořin, přírodní jedlobučinová rezervace Tesák nebo typický karpatský les pralesovitého charakteru Čerňava.

Podhostýnský mikroregion je oblastí s vysokým potenciálem cestovního ruchu, právě díky obrovské přírodní a kulturní hodnoty území. Dobře značená síť turistických stezek uspokojuje milovníky pěší a cyklo turistiky, v zimním období také běžkaře. Troják, Tesák a Rusa-va jsou zdejší tradiční centra sjezdového lyžování. V letní sezóně mohou turisté využít sportovně rekreační areál v městském parku Zahájené v Bystřici pod Hostýnem, který slouží k širokému sportovnímu a rekreačnímu využití (koupaliště, tenisové kurty, fotbalové hřiště, minigolf aj.). V Osíčku a na Rusavě jsou koupaliště s vyhřívanou vodou a řadou moderních vodních atrakcí. Vyhledávanou rekreační aktivitou je i hippoturistika, kterou turistům nabízí vyzkoušet obec Rajnochovice.

Dominantou a symbolem celého Podhostýnska je poutní místo Svatý Hostýn s barokním chrámem Panny Marie (obr. 7) a křížovou cestou od architekta Dušana Jurkoviče. Vrchol Hostýna je významným církevním centrem Moravy a cílem obrovského množství turistů.
[21]

Obr. 7 Sv. Hostýn [21]

4.1 Základní informace o mikroregionu

Název: Podhostýnský mikroregion

Účel: ochrana společných zájmů, množení sil a prostředků při prosazování záměrů každé obce

Forma: sdružení právnických osob

Předseda: Václav Smolka

Region: Zlínský

Sídlo: Masarykovo náměstí 137

768 61 Bystřice pod Hostýnem

Datum založení: 1999

Obec s rozšířenou působností: Bystřice pod Hostýnem

e-mail: satankova@mubph.cz

www: <http://www.podhostynsko.cz>

V roce 1999 byl Podhostýnský mikroregion založen. Předmětem činností vzniklého mikroregionu byla a je [22]:

- propagace mikroregionu,
- rozvoj cestovního ruchu,
- ochrana životního prostředí,
- ochrana společných zájmů,
- koordinace významných investičních akcí,
- sladování zájmů a činností místních samospráv,
- zastupování členských obcí při jednáních o společných věcech s třetími osobami ve věcech zájmů regionu,
- hospodaření s majetkem členských obcí, který do svazku vložili a s majetkem získaným vlastní činností,
- koordinace územního plánování.

Za předmět činnosti se považují i takové akce a aktivity, které se z různých důvodů netýkají všech členských obcí. V takovém případě jsou obce v rámci svazku povinny respektovat zájmy svazku jako celku.

Založením mikroregionu vzniknul základ pro rozvoj společné spolupráce členských obcí. Spoluprací a partnerstvím na úrovni veřejné správy se zlepšila kvalita informovanosti jednotlivých obcí v mikroregionu o možnostech využívání různých dotačních zdrojů a společném postupu při jejich získání.

Celková rozloha mikroregionu je 168,21 km². Tato rozloha je mezi jednotlivé obce rozložena velmi nerovnoměrně. Počet obyvatel dle zveřejněných informací českého statistického úřadu k 1. 1. 2009 je 16 426 obyvatel. [12],[21]

4.1.1 Členské obce

Členy svazku Podhostnýnského mikroregionu jsou obce [21]:

- ❖ Blazice,
- ❖ Brusné,
- ❖ Bystřice pod Hostýnem,
- ❖ Chomýž,
- ❖ Chvalčov,
- ❖ Jankovice,
- ❖ Komárno,
- ❖ Loukov,
- ❖ Mrlínek,
- ❖ Osíčko,
- ❖ Podhradní Lhota,
- ❖ Rajnochovice,
- ❖ Rusava,
- ❖ Slavkov pod Hostýnem,
- ❖ Vítonice.

Každá členská obec má určitá práva a povinnosti [22]. Mezi **práva** patří především:

- ✓ účastnit se na jednání a rozhodování členské schůze svazku,
- ✓ realizovat prostřednictvím aktivit svazku své zájmy a záměry v souladu se svazkem,
- ✓ navrhopvat akce a aktivity svazku,
- ✓ podílet se na zisku svazku.

K **povinnostem** členských obcí náleží:

- platit roční vklad,
- dodržovat stanovy a plnit usnesení orgánů svazku,
- nakládat s majetkem svazku, chránit jej a přispívat k jeho rozšíření,
- sladovat zájmy obce se zájmy svazku,
- vykonávat svěřené funkce v orgánech svazku,
- propagovat svazek.

4.2 Charakteristika vybraných obcí

V rámci své diplomové práce se budu věnovat těmto třem obcím:

- Bystřici pod Hostýnem,
- Rusavě,
- a Blazicím.

V následujících podkapitolách budu tyto obce stručně charakterizovat.

4.2.1 Bystřice pod Hostýnem

Město Bystřice pod Hostýnem jako obec s rozšířenou působností je centrem mikroregionu. Jeho místní části jsou Rychlov, Bílavsko, Sovadina a Hlinsko pod Hostýnem. V současné době žije ve městě 8 693 obyvatel, přičemž průměrný věk ve městě je 41 let. Katastrální výměra města činí 2 680 ha.

Bystřice pod Hostýnem leží na úpatí Hostýnských vrchů v nadmořské výšce 310 metrů, na rozhraní tří krajů: Valašska, Hané a Záhoří. Patří do Zlínského kraje a nachází se v jeho severní části. Nad městem se tyčí posvátná hora Hostýn (718 m n. m.), jež je nejvýše položeným poutním místem na Moravě.

Nejstarší zpráva pochází z roku 1368. Titul "město" však dostala Bystřice až roku 1864. V její historii se vystřídalo několik pohrom v podobě povodní a požárů, které často zničily téměř celé město. Největší rozkvět dosáhlo po roce 1861, kdy zde Michael Thonet založil, tehdy ve světě ojedinělou, továrnu na ohýbaný nábytek.

Tradice výroby ohýbaného nábytku se udržela až do dnešních dnů. Firma TON a.s. má zásadní vliv na zaměstnanost ve městě a zastupuje zde dřevařský průmysl. Ve městě je zastoupen několika firmami také průmysl textilní, strojírenský (Kovonax) a potravinářský (Mlékárna).

Bystřice pod Hostýnem je obklopena krásnou přírodou Hostýnských vrchů, jež skýtají množství přírodních krás, sportovního, kulturního a turistického vyžití. Oblíbené jsou i místní lyžařské sjezdovky, lyžařské běžecké tratě a cyklostezky. Možnost rekreace nabízí letní koupaliště, tenisové kurty a hřiště minigolfu. [12],[16],[21]

4.2.2 Rusava

Valašská obec Rusava leží v srdci Hostýnských vrchů, v současnosti zde žije 608 obyvatel, jejichž průměrný věk je 41 let. Katastrální výměra je 1 203 ha. Vystavěno je zde více než 230 rodinných domků a občanských objektů, 70 rekreačních domků, 430 rekreačních chat a několik rekreačních zařízení.

Obec Rusava je místem s vysokým potenciálem cestovního ruchu. Rekreaci a pobyt v nádherném prostředí obce si její návštěvníci mohou zpříjemnit v Rehabilitačním centru Podhostýnského mikroregionu - koupališti se solárním ohřevem vody a vodními atrakcemi, v zimním období lze využít lyžařský vlek s umělým zasněžováním a osvětlením. Ovzduší je přirovnáváno k ovzduší Vysokých Tater a lékaři zde doporučují pobyt pro pacienty astmatiky. Mezi další rekreační vybavenosti obce patří vodní plochy ke koupání a rybaření, kempinková stanoviště, fotbalové a tenisové hřiště.

Kromě cestovního ruchu je zde zastoupen i dřevařský průmysl.

Obec byla založena v dubnu roku 1657, kdy po valašských bouřích ve Vsetíně, zde byli převezeni zdraví zajatci, kterým byla udělena milost. Původními obyvateli byli Valaši, kteří zde přinesli valašsko pastýřskou kulturu. Dějiny obce, osobitou kulturu a způsob života rusavského lidu, prezentuje Muzeum Rusava. V obci je vymezené Ochranného pásma nemovitých kulturních památek. [12],[15],[21]

4.2.3 Blazice

Starodávná obec, jediná tohoto jména v České republice leží na trase mezi Bystřicí pod Hostýnem a Lipníkem nad Bečvou. Z hlediska správní struktury je obec Blazice součástí

okresu Kroměříž a střediskem vyššího významu pro obec je město Bystřice pod Hostýnem. Žije zde 211 obyvatel s průměrným věkem 43 let. Katastrální výměra Blazic spolu s pozemky, které k ní náleží, je 380 ha.

Obec Blazice je obcí malou, ve které není zastoupen žádný průmysl, pouze okrajově průmysl dřevařský. V obci působí malá pilařská výroba. Obyvatelé musí za prací dojíždět, především do města Bystřice pod Hostýnem, kde je zastoupeno několik odvětví průmyslu, ve kterých lidé mohou najít zaměstnání. Významnými zaměstnavateli jsou firma Ton a.s., Kovonax spol. s r.o. a také místní mlékárna.

První písemná zpráva o Blazících pochází z roku 1358, ale je jisté, že existovala dávno před uvedenou dobou. Hlavní dominantou obce je kostel, který byl postaven roku 1788, který byl v roce 200 zrekonstruován. Z roku 1885 pochází škola, která je nyní uzavřena. [12],[21]

4.3 Hospodaření vybraných obcí v předchozích letech

Při hodnocení hospodaření obcí nejde o posouzení nákladů a výnosů z výroby a prodeje výrobků či služeb, ale z charakteru jejich činností vyplývá, že jde o porovnání příjmů a výdajů spojených s konáním aktivit obce. Probíhá zde posouzení plnění rozpočtu srovnáním schváleného a upraveného rozpočtu se skutečným stavem ke konci roku. Tuto analýzu provedu u každé ze tří obcí za roky 2007, 2008 a 2009. Výsledná analýza bude sloužit jako podklad k vytvoření projektové části, kde budu hodnotit, možné způsoby financování investičních záměrů obcí.

4.3.1 Bystřice pod Hostýnem

Město Bystřice pod Hostýnem sestavovalo plánovaný rozpočet v analyzovaných letech jako přebytkový, mimo rok 2007 kdy byl tento plánovaný rozpočet deficitní. Rozdíl mezi plánovanými příjmy a výdaji v jednotlivých letech výrazně kolísá – od záporné hodnoty 1 150 tis. Kč v roce 2007 až po kladný rozdíl 15 644 tis. Kč v roce 2009. Jak ukazuje analýza skutečných příjmů a výdajů (viz Tab. 1), je zřejmé, že přebytkový rozpočet nastal jak v roce 2007, tak i v roce 2009, ovšem v roce 2008 byl skutečný rozpočet uzavřen deficitní částkou 379 tis. Kč.

Tab. 1 Plánované x skutečné rozpočty (v tis. Kč)

Rok	2007		2008		2009	
Hodnoty	<i>plánované</i>	<i>skutečné</i>	<i>plánované</i>	<i>skutečné</i>	<i>plánované</i>	<i>skutečné</i>
Příjmy	126 827	191 468	140 977	222 896	163 297	213 103
Výdaje	127 977	180 863	138 497	223 275	147 653	199 150
Rozdíl	-1 150	10 605	2 480	-379	15 644	13 953

V roce 2007 byl výrazný nárůst nedaňových příjmů oproti plánovaným. Je to způsobeno především zvýšením příjmů z pronájmů ze Společenského domu SUŠIL a přijatých pojistných náhrad. Také skutečné výdaje byly podstatně vyšší než plánované, avšak byly upraveny v rámci rozpočtových změn.

V roce 2008 opět vrostly oproti plánovaným hodnotám jak skutečné příjmy, tak i výdaje (především kapitálové) a to až o 84 mil. Kč. Proto vznikl rozpočtový deficit 379 tis. Kč. V roce 2009 byly plánované příjmy a výdaje přibližně o 30 % nižší než hodnoty skutečné.

Podrobnější analýzu příjmů názorně ukazuje Tab. 2.

Tab. 2 Plnění příjmů rozpočtu v jednotlivých letech

Rok	2007		2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
schválený	126 827	100	140 977	100	163 297	100
upravený	188 287	x	223 863	x	211 899	x
skutečnost	191 468	151	222 896	158	213 103	130

Lze si všimnout, že skutečné příjmy byly vždy vyšší než příjmy plánované a schválené na daný rok a to až v rozmezí 30 – 60 %. Tento rozdíl je způsoben tím, že město Bystřice pod Hostýnem v období schvalování rozpočtu má podané žádosti o poskytnutí různých dotací, ale neví, zda a v jakém rozsahu je skutečně získá. Proto je nárůst u skutečně přijatých transferů podstatně vyšší.

Strukturu skutečných příjmů ukazuje Tab. 3. Podstatným příjmem pro město jsou daňové příjmy a v neposlední řadě také přijaté transfery, u kterých lze sledovat výrazný nárůst. Hodnoty daňových i kapitálových příjmů viditelně kolísají mezi jednotlivými léty. U daňových příjmů došlo v roce 2008 k výrazně větším příjmům z daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty. Kapitálové příjmy se zvýšili v důsledku příjmů z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí (např. prodej garáží v roce 2008).

Tab. 3 Struktura skutečných příjmů (v tis. Kč)

	2007	2008	2009
Daňové příjmy	87 316	96 082	86 374
Nedaňové příjmy	28 768	26 750	30 457
Kapitálové příjmy	2 413	4 115	4 784
Přijaté transfery	72 971	95 949	91 488
Celkem	191 468	222 896	213 103

Stejně jako v případě příjmů, i na straně výdajů dochází k porovnání jejich plánované a skutečné výše (viz Tab. 4).

Tab. 4 Plnění výdajů rozpočtu

Rok	2007		2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
schválený	127 977	100	138 497	100	147 653	100
upravený	187 859	x	233 429	x	208 661	x
skutečnost	180 863	141	223 275	161	199 150	135

Plánování výdajů rozpočtu je ve všech analyzovaných letech až o 61 % méně než výdaje ve skutečnosti jsou. Oproti roku 2007 se výrazně zvýšili jak výdaje na školství, tak výdaje na bydlení, komunální služby a územní rozvoj a ochranu životního prostředí. Značné zvýšení výdajů zaznamenala i politika zaměstnanosti a sociálních věcí.

Z Tab. 5 lze vidět, že největší podíl výdajů zabírají ve všech letech výdaje běžné. Tyto výdaje jsou pravidelně se opakující, ze kterých se financují běžné potřeby v daném rozpočtovém roce. Jedná se především o výdaje na platy zaměstnanců, nákup služeb, sociální dávky a další.

Tab. 5 Struktura skutečných výdajů (v tis. Kč)

Rok	2007	2008	2009
běžné	157 607	171 226	167 265
kapitálové	23 256	52 049	31 885
Celkem	180 863	223 275	199 150

4.3.2 Rusava

Obec Rusava sestavovala v analyzovaných letech vždy přebytkový rozpočet. Tento plánovaný přebytek se postupně v jednotlivých letech snižuje až na hodnotu 720 tis. Kč. Z analýzy skutečných příjmů je patrné, že ve skutečnosti se jednalo o přebytkový rozpočet v posledních dvou analyzovaných letech 2008 a 2009. V roce 2007 obec uzavřela rozpočet jako deficitní. Rozdíly skutečných příjmů a výdajů jsou proti plánovaným propastné (viz Tab. 6). Pouze v roce 2008 je mezi těmito hodnotami mírný rozdíl.

Tab. 6 Plánované x skutečné rozpočty (v tis. Kč)

Rok	2007		2008		2009	
	<i>plánované</i>	<i>skutečné</i>	<i>plánované</i>	<i>skutečné</i>	<i>plánované</i>	<i>skutečné</i>
Příjmy	6 138	12 902	6 795	8 588	7 257	18 638
Výdaje	5 176	14 267	5 887	7 752	6 537	18 543
Rozdíl	962	-1 365	908	836	720	95

Jak lze vidět v Tab. 7, skutečné příjmy byly (kromě roku 2008) až dva a půlkrát větší než příjmy plánované.

Tab. 7 Plnění příjmů rozpočtu v jednotlivých letech

Rok	2007		2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
schválený	6 138	100	6 795	100	7 257	100
upravený	13 230	x	8 649	x	18 783	x
skutečnost	12 902	210	8 588	126	18 638	257

V roce 2007 prudký nárůst v příjmech zaznamenaly přijaté transfery. V tomto roce získala obec mimo jiných i dotaci na rekonstrukci místní přístupové komunikace „Vrchová“, která slouží jako příjezd k obytným a rekreačním objektům, zemědělským a lesním pozemkům a jako turistická trasa. Skutečnou výši příjmů v roce 2008 ovlivnily přijaté transfery, kdy obec získala dotaci na opravu místní komunikace za potokem a za evangelickým kostelem, se kterou pro toto období nepočítala. Také v roce 2009 obec získala významnou dotaci (9 028 tis. Kč) na projekt Sběrný dvůr a rozšíření systému separace. Proto se plánované a skutečné příjmy v jednotlivých letech tak výrazně navzájem liší.

Co se týká struktury skutečným příjmů (viz Tab. 8), je patrné, že podstatným příjmem obce Rusava jsou daňové příjmy a přijaté transfery.

Tab. 8 Struktura skutečných příjmů (v tis. Kč)

	2007	2008	2009
Daňové příjmy	5 580	5 934	6 455
Nedaňové příjmy	1 260	1 321	1 026
Kapitálové příjmy	45	123	409
Přijaté transfery	6 017	1 210	10 748
Celkem	12 902	8 588	18 638

Tato obec je při realizaci svých projektových záměrů jednou z neaktivnějších obcí Podhospitýnského mikroregionu. K uskutečňování svých rozvojových aktivit využívá obec krajské a

národní programy a také evropské dotační zdroje. Lze si všimnout, že i daňové a kapitálové příjmy mají vzrůstající charakter.

I u analýzy plnění výdajů rozpočtu je zřetelné, že v letech 2007 a 2009 jsou skutečné výdaje téměř tři krát větší než plánované. V rámci roku 2007 došlo k částečnému splacení úvěru od České spořitelny na projekt lokality „Vrchová“ a také splacení úvěru z r. 2005. Také obec splácela návratnou finanční pomoc od krajského úřadu Zlín z roků 2005 a 2006.

V roce 2008 se obci zvýšily běžné výdaje a obec pokračovala ve splacení úvěrů od České spořitelny. Plánované a skutečné hodnoty výdajů (viz Tab. 9) se v tomto roce liší nejméně z analyzovaných let.

Tab. 9 Plnění výdajů rozpočtu

Rok	2007		2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
schválený	5 176	100	5 887	100	6 537	100
upravený	14 353	x	7 929	x	18 806	x
skutečnost	14 267	276	7 752	132	18 543	287

Rok 2009 představoval pro obec opět výrazný nárůst kapitálových výdajů (viz Tab. 10), kdy si obec vzala úvěr od České spořitelny na financování projektu „Za odpočinkem a poznáváním do Slobodovy zahrady“.

Tab. 10 Struktura skutečných výdajů (v tis. Kč)

	2007	2008	2009
běžné	5 480	5 551	5 997
kapitálové	8 787	2 201	12 546
Celkem	14 267	7 752	18 543

4.3.3 Blazice

Obec Blazice schvalovala v analyzovaných letech přebytkové rozpočty, mimo rok 2008, kdy počítala s rozpočtem deficitním. Jak ukazuje analýza skutečných rozpočtů, lze vidět (Tab. 11), že i ve skutečnosti se jednalo v letech 2007 a 2008 o přebytkový rozpočet, a v roce 2008 skutečně nastal deficit ve výši 164 tis. Kč. Hodnoty plánovaných příjmů a výdajů se od jejich skutečných hodnot značně liší.

Tab. 11 Plánované x skutečné rozpočty (v tis. Kč)

Rok	2007		2008		2009	
	<i>plánované</i>	<i>skutečné</i>	<i>plánované</i>	<i>skutečné</i>	<i>plánované</i>	<i>skutečné</i>
Příjmy	1595	4 311	1 808	2 432	1 910	2 524
Výdaje	1 581	2 405	1 855	2 596	1 317	1 722
Rozdíl	14	1 906	-47	-164	593	802

Z analýzy plnění příjmu rozpočtu vyplývá, že nejvýraznější rozdíl ve skutečném a plánovaném plnění příjmů rozpočtu (viz Tab. 12) bylo v roce 2007, kdy skutečné příjmy byly až 2,7 krát vyšší než příjmy plánované.

Tab. 12 Plnění příjmů rozpočtu v jednotlivých letech

Rok	2007		2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
schválený	1595	100	1 808	100	1 910	100
upravený	4 135	x	2 389	x	2545	x
skutečnost	4 311	270	2 432	135	2524	132

Tento výrazný rozdíl způsobily kapitálové příjmy (příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí), se kterými obec při schvalování rozpočtu nepočítala. Také se zvýšily příjmy daňové a přijaté transfery.

V roce 2008 byly skutečné příjmy o 35 % vyšší než plánované. Obci se zvýšily především daňové příjmy. I v roce 2009 skutečné příjmy rostly než hodnoty plánované a to o 32 %. Tento nárůst způsobily kapitálové příjmy, jejichž plánovaná hodnota byla nulová, avšak v průběhu roku je obec získala za prodej ostatního hmotného dlouhodobého majetku ve výši 645 tis. Kč.

Jak ukazuje struktura skutečných příjmů (viz Tab. 13), je zřejmé, že největšími příjmy obce Blazice jsou daňové příjmy. Hodnoty nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferrů v jednotlivých letech mají kolísavý charakter. Jak již bylo uvedeno, vysoká hodnota kapitálových příjmů v roce 2007 byla dosažena příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí.

Tab. 13 Struktura skutečných příjmů (v tis. Kč)

	2007	2008	2009
Daňové příjmy	1 804	2 196	1607
Nedaňové příjmy	129	158	146
Kapitálové příjmy	2 193	40	645
Přijaté transfery	185	38	126
Celkem	4 311	2 432	2 524

Také na straně výdajů dochází k porovnání jejich plánované a skutečné výše (viz Tab. 14). Plánované hodnoty výdajů byly v roce 2007 o 52 % nižší než výdaje skutečné. Lze si všimnout, že v dalších letech se tento rozdíl snižuje.

Tab. 14 Plnění výdajů rozpočtu

Rok	2007		2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
schválený	1 581	100	1 855	100	1 317	100
upravený	2 482	x	2 692	x	1 706	x
skutečnost	2 405	152	2 596	140	1 722	131

Struktura skutečných výdajů v jednotlivých letech je zřejmá v Tab. 15. Největší položkou výdajů obce Blazice jsou výdaje běžné. Nejvyšší hodnota těchto výdajů byla v roce 2008, kdy obec za činnost místní správy zaplatila až 2,5 krát víc než plánovala. Proto také v tomto roce byl rozpočet ukončen deficitní částkou. Kapitálové výdaje mají v analyzovaných letech klesající charakter. V roce 2009 se podílí na celkových výdajích pouze 3 %.

Tab. 15 Struktura skutečných výdajů (v tis. Kč)

	2007	2008	2009
běžné	1 448	1 858	1664
kapitálové	957	738	58
Celkem	2 405	2 596	1 722

4.4 Ukazatelé analýzy

Po analýze příjmů a výdajů rozpočtů jednotlivých obcí dále jednotlivé obce podrobím analýze ukazatelů, a to dluhové složky, provozního přebytku a finanční páky.

4.4.1 Dluhová služba

Tento indikátor je ukazatelem zadluženosti obce. Představuje souhrn veškerých splátek půjček a úvěrů a také úroků, které musí obec v daném roce zaplatit. Tento souhrn se pak dělí celkovými příjmy. Výši dluhové služby v jednotlivých obcích za roky 2007 – 2009 uvádí Tab. 16.

Tab. 16 Dluhová služba v obcích v jednotlivých letech (v %)

	2007	2008	2009
Bystřice pod Hostýnem	4,42	3,79	3,97
Rusava	5,51	8,28	3,85
Blazice	0	0	0

Žádná z analyzovaných obcí se neblíží ke kritické hranici dluhové služby 30 %. Obec Blazice má dluhovou službu nulovou, jelikož obec v analyzovaných letech neměla žádná úvěry a půjčky. Město Bystřice pod Hostýnem dluhovou službu v jednotlivých letech má okolo 4 %. Jde tedy říct, že splácení úvěrů je bez komplikací, město nemá problémy splácet své půjčky a úvěry. Také obec Rusava vykazuje dobrou hodnotu dluhové služby v jednotlivých letech. Splácení půjček a úvěrů je zajištěno bez problémů.

4.4.2 Provozní přebytek

Jak je obec schopna hradit své běžné provozní výdaje (tedy celkové výdaje očištěné o výdaje kapitálově-investiční) svými běžnými příjmy (celkové příjmy očištěné o kapitálové příjmy) znázorňuje ukazatel provozního přebytku.

Tab. 17 Provozní přebytek v obcích v jednotlivých letech (v tis. Kč)

	2007	2008	2009
Bystřice pod Hostýnem	31 448	47 555	41 054
Rusava	7 377	2 914	12 232
Blazice	670	534	215

Všechny obce jsou schopné hradit své běžné provozní výdaje svými běžnými příjmy.

4.4.3 Finanční páka

Finanční páka je ukazatelem finanční analýzy, který porovnává cizí a vlastní zdroje krytí sledovaného subjektu. Vychází z toho, že cizí zdroje jsou ve většině případů sice levnější než zdroje vlastní, financování s nimi však skrývá větší riziko. Ideální hodnota toho ukazatele se pohybuje okolo 30 %.

Tab. 18 Finanční páka (v %)

	2007	2008	2009
Bystřice pod Hostýnem	5,54	6,98	10,16
Rusava	42,95	64,52	27,30
Blazice	0,00	0,00	0,00

Finanční páka v městě Bystřici pod Hostýnem se v jednotlivých letech zvyšuje, až k hodnotě 10,16 % v roce 2009. Hodnoty tohoto ukazatele jsou nízké, město upřednostňuje financování z vlastních než z cizích zdrojů.

Obec Rusava má poměrně vysoké hodnoty ukazatele finanční páky. Obec využívá cizí zdroje financování ke svému hospodaření, se kterými se však skrývá vyšší riziko. Jedná se především o úvěry, které si obec půjčuje na zajištění svých projektů. V roce 2009 se finanční páka blíží k 30 %, tedy k ideální hodnotě ukazatele.

Obec Blazice v analyzovaných letech nevyužila ke svému financování žádné cizí zdroje, proto je hodnota ukazatele finanční páky nulová.

4.5 Čerpání dotací v předchozích letech

Získávání finančních prostředků z dotačních titulů ať už z národních, nadnárodních či mezinárodních, předpokládá sestavení dobrého, konkurenčně schopného projektu, který bude úspěšný. Každá z analyzovaných obcí již v předchozích letech čerpala finanční prostředky z různých dotačních titulů. Nejzkušenějším žadatelem je město Bystřice pod Hostýnem a také Rusava. V následující části popíšu významné a úspěšné projekty u jednotlivých obcí za poslední tři roky.

4.5.1 Bystřice pod Hostýnem

Město Bystřice pod Hostýnem v analyzovaných letech čerpala finanční prostředky z dotačních titulů jak z regionální, národní, tak i nadnárodní úrovni. Projektů financovaných z těchto titulů za roky 2007 - 2009 je několik, uvádím ty nejvýraznější z nich [25]:

➤ **Rekonstrukce ZŠ Bratrství Čechů a Slováků III. Etapa**

Částečná výměna oken pavilonu kuchyně, výměna oken šatnového pavilonu, zateplení fasády šatnového pavilonu, zateplení střešního pláště šatnového pavilonu

Období realizace projektu:	7/2007 - 9/2007
Celkové výdaje projektu:	6 527 455,50
Zdroje financování/poskytovatel dotace:	Ministerstvo financí ČR
Název grantu/programu:	Dotační program MF ČR

➤ **Silnice II/150: Bystřice pod Hostýnem**

Cílem získání finančních prostředků byla oprava chodníků, veřejného osvětlení, napojení na místní komunikace, napojení vjezdů k objektům RD.

Období realizace projektu:	11/2007 - 09/2008
Celkové výdaje projektu:	15 048 901,84
Zdroje financování/poskytovatel dotace:	Strukturální fondy EU, vlastní zdroje žadatele
Název grantu/programu:	ROP Střední Morava

➤ **Zlepšení tepelných vlastností objektu MŠ Palackého v Bystřici pod Hostýnem**

Předmětem projektu byla kompletní výměna oken a dveří, zateplení fasády, zateplení střešního pláště.

Období realizace projektu:	1/2008 - 10/2008
Celkové výdaje projektu:	3 432 317,-
Zdroje financování/poskytovatel dotace:	Strukturální fondy EU, vlastní zdroje žadatele
Název grantu/programu:	Operační program Životní prostředí - Prioritní osa 3 - Udržitelné využívání zdrojů energie

4.5.2 Rusava

Obec Rusava je velmi zkušeným žadatelem o finanční prostředky z dotačních titulů. Za každý analyzovaný rok uvádím jeden, který byl finančně nejnáročnější [27]:

➤ **Malý dětský ráj ve Valašském údolíčku**

V rámci projektu byl v areálu koupaliště vybudován moderní dětský koutek s lezeckou stěnou a herními prvky. Cílem projektu bylo rozšířit nabídky volnočasových aktivit dětí a mládeže obce Rusava a zvýšit atraktivitu areálu koupaliště.

Období realizace projektu:	6/2007 - 10/2007
Celkové výdaje projektu:	1 302 379,-
Zdroje financování/poskytovatel dotace:	Dotace Zlínského kraje, vlastní zdroje žadatele
Název grantu/programu:	Podporogram na obnovu venkova Zlínského kraje

➤ **Oprava místní komunikace**

Projekt řešil nevyhovující stav místní komunikace ve střední části obce Rusava. Oprava představovala vyspravení vozovkové konstrukce a provedení nového krytu vozovky.

Období realizace projektu:	5/2008 - 9/2008
Celkové výdaje projektu:	1 660 453,-
Zdroje financování/poskytovatel dotace:	Dotace Zlínského kraje, vlastní zdroje žadatele
Název grantu/programu:	Podporogram na obnovu venkova Zlínského kraje

➤ **Za odpočinkem a poznáváním do Slobodovy zahrady**

Cílem projektu bylo zlepšit vzhled zahrady u kostela Trojice svaté, zefektivnit využívání veřejné plochy a zvýšit reprezentativnost historického prostoru v obci. Došlo k revitalizaci zahrady a vybudování netradičního odpočinkového a naučného zázemí sloužící k relaxaci a setkávání lidí.

Období realizace projektu:	7/2009 - 11/2009
Celkové výdaje projektu:	1 324 243,-
Zdroje financování/poskytovatel dotace:	Strukturální fondy EU, vlastní zdroje žadatele
Název grantu/programu:	Podprogram rozvoje venkova ČR, osa IV LEADER

4.5.3 Blazice

Obec Blazice je nejméně zkušeným žadatelem o finanční prostředky z dotačních titulů. Za roky 2007 – 2009 se jednalo pouze o tyto tři úspěšné projekty [26]:

➤ **Oprava místní komunikace k průmyslové zóně**

Předmětem projektu byla komplexní oprava místní komunikace v obci Blazice vedoucí k místní průmyslové zóně v bývalém areálu zemědělského družstva.

Období realizace projektu:	6/2007 - 11/2007
Celkové výdaje projektu:	433 000,-
Zdroje financování/poskytovatel dotace:	Dotace Zlínského kraje, vlastní zdroje žadatele
Název grantu/programu:	Podprogram na podporu obnovy venkova

➤ **Restaurování kulturní památky – kamenný kříž**

Předmětem žádosti o dotaci z Fondu kultury Zlínského kraje bylo restaurování kamenného kříže na okraji obce Blazice směrem na Žákovice.

Období realizace projektu:	6/2009 - 10/2009
Celkové výdaje projektu:	35 000,-
Zdroje financování/poskytovatel dotace:	Dotace Zlínského kraje, vlastní zdroje žadatele
Název grantu/programu:	Fond kultury Zlínského kraje

➤ **Czech POINT – kontaktní místo**

Žádost se zabývala vybudováním přístupového místa pro komunikaci s informačními systémy veřejné správy, zřízení kontaktního místa – místního pracoviště tzv. Czech POINT.

Období realizace projektu:	1/2009 - 6/2009
Celkové výdaje projektu:	91 927,-
Zdroje financování/poskytovatel dotace:	Strukturální fondy EU
Název grantu/programu:	Integrovaný operační program

4.6 Investiční záměry obcí

Důvod, proč se v mé diplomové práci z oblasti Podhostýnského mikroregionu věnuji právě již výše zmíněným obcím je ten, že v současné době všechny mají v plánu realizovat investiční záměry v rámci volnočasové infrastruktury. O jaké záměry se jedná, popíšu v následující části.

4.6.1 Středisko volného času Včelín (Bystřice p. Host.)

Město Bystřice pod Hostýnem realizovalo již mnoho aktivit, které směřují k zlepšení života jeho obyvatel. Problém, který obyvatelé města v současné době pociťují je nedostatek volnočasových aktivit pro děti a mládež, ale také pro seniory a další obyvatele města. Město od roku 2006 vlastní objekt původní obytné vily bystřického rodáka, akademického malíře Františka Ondrůška, který je umístěn v lokalitě Kroužky, blízko centra města a v současné době není využíván.

V rámci projektu Střediska volného času Včelín dojde ke kompletní rekonstrukci výše zmíněné vily. Cílem projektu je tedy kompletní rekonstrukce nevyužívaného objektu v majetku města a zřízení Střediska volného času. Projektem konkrétně dojde k vestavbě bezbariérového výtahu u schodiště, který bude obsluhovat všechna podlaží objektu. V suterénu bude rekonstruováno přístupové schodiště, chodba, vybudováno sociální zařízení pro muže a ženy, bezbariérová umývárna pro ženy a muže, zřízena úklidová místnost, sklad, kotelna, posilovna a schodiště do přízemí, prvního patra a podkroví.

V přízemí vily bude situována kuchyně, koupelna, kancelář, bezbariérové sociální zařízení a dvě klubovny. V prvním patře vzniknou tři klubovny, víceúčelový sál, nářadovna, bezba-

riérové sociální zařízení a lodžie. Dojde také ke kompletní rekonstrukci podkroví budovy, kde vznikne klubovna, sociální zařízení a půda sloužící jako skladovací prostor.

Dalším cílem projektu je výstavba venkovního víceúčelového sportovního hřiště s umělým povrchem pro provozování míčových a jiných sportů a zřízení lezeckého centra, skládajícího se z umělé horolezecké stěny a lanové dráhy. Všechny tyto aktivity budou volně přístupné cílovým skupinám projektu. Dojde také k rekonstrukci altánu, vybudování malého zahradního domku, rekonstrukci a vybudování oplocení včetně nových vstupních bran a k úpravám rozlehlé okolní zahrady.

V tomto objektu pak vznikne Středisko volného času, ve kterém bude město Bystřice pod Hostýnem provozovat volnočasové aktivity pro žáky místních základních a středních škol, mládež, dospělé a seniory a bude přístupné pro všechny obyvatele. [25]

4.6.2 Sportovní hala Rusava

Jedním ze základních ukazatelů ovlivňujících vnímání kvality životního prostoru mikroregionu obyvateli je vybavenost sídel jednotlivými druhy sociální infrastruktury. Obec Rusava disponuje značným sportovním zázemím (např. přírodní koupaliště se solárním ohřevem vody, lyžařský vlek s umělým osvětlením, tenisové kurty,...), ale bez možností celoročního provozování sportovních aktivit. V obci není žádné kryté sportovní zařízení.

Cílem projektu je zavedení nové služby – sportovní hala Rusava. Realizace projektu je nutná z hlediska celkového zlepšení podmínek života v obci včetně zlepšení situace vybavenosti obce a uspokojení služeb pro její obyvatel s cílem aktivního využívání volného času. Zájmovými skupinami jsou jak děti všech věkových kategorií, tak i místní obyvatelé se zájmem o sport. Realizací projektu dojde ke zvýšení kvality života na venkově prostřednictvím investice do infrastruktury pro rozvoj volnočasových aktivit, které mají významný vliv na eliminaci sociálně-patologických jevů u dětí a mládeže. [27]

4.6.3 Zábavný koutek pro děti a maminky v Blazicích

Na základě dlouholetých požadavků místních obyvatel byl vznesen návrh na vypracování projektového záměru, jehož cílem je rozvoj kulturně-společenského života v obci. V současnosti zde není žádné obdobné zařízení, které by bylo určeno pro nejmenší děti. Tento

projekt zahrnuje zřízení místa pro aktivní vyžití dětí od nejnižšího věku a samozřejmě maminek, případně jiných osob doprovázejících děti.

Jako místo realizace byla vybrána zahrada areálu ZŠ Blazice, která je svou nevyužitou kapacitou a svými parametry pro tento projekt vhodná. V současné době je na místě plánovaná realizace travnatý porost spolu s vzrostlými ovocnými stromy, z nichž některé budou v případě realizace projektu odstraněny a některé z důvodů zastínění ponechány. Vykácení bude provedeno na vlastní náklady obce, které nejsou součástí projektu.

Výstupy projektu zajišťují především rozvoj sportovních aktivit, ale mimo jiné splňují účely kulturní (využití pro pořádání kulturních akcí – Den dětí, slavnosti pořádané obcí, atd.) a společenské (setkávání rodičů, především maminek). Zvolené prvky jsou určeny pro děti až do 12 let věku. Nezbytnou součástí je i pořízení dalšího základního mobiliáře – odpadkový koš, lavičky. [26]

5 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ Z DOTAČNÍCH PROGRAMŮ

Jak vyplývá z výše provedené analýzy, všechny tři obce se svými charakterem jedna od druhé liší. Při podávání žádostí o dotace však tyto rozdíly mohou být významné. Jelikož se jedná o projekty v rámci shodné oblasti – tj. volnočasová infrastruktura, mají stejné možnosti při výběru dotace, avšak ne každá obec musí splňovat všechny uvedené podmínky. Pro výše uvedené projekty přicházejí v úvahu následující zdroje financování, které jsem vybrala na základě oblasti podpory (volnočasová infrastruktura), již se projekty zabývají, ze všech aktuálních možností na regionální, národní i nadnárodní úrovni.

5.1 Prostředky z regionálních zdrojů

Podhostýnský mikroregion se nachází ve Zlínském kraji. Proto dotační tituly poskytované z regionálních zdrojů se budou týkat právě finančních prostředků Zlínského kraje. Jedná se o Podprogram obnovy na podporu venkova Zlínského kraje a Fond mládeže a sportu Zlínského kraje [24].

5.1.1 Podprogram na podporu obnovy venkova Zlínského kraje

Cílem Podprogramu na podporu obnovy venkova Zlínského kraje 2010 je obnova a zachování specifických hodnot venkovského prostoru podporou projektů směřujících k obnově a údržbě obecního majetku a také podpora zpracování územních plánů.

Podprogram je určen na obnovu obecního majetku. Akce, které řeší havarijní stav majetku obcí, případně omezení nebo ohrožení provozu budov, eventuelně zajišťující energetické úspory, které obce nejsou schopny pokrýt z vlastních zdrojů, budou zvýhodňovány. [24]

Podprogram na podporu obnovy venkova je realizován ve 2 dotačních titulech [24]:

- **Dotační titul č. 1**

Oprava a rekonstrukce venkovské zástavby a občanské vybavenosti (přednostně budou podporovány akce řešící havarijní stav majetku obcí, omezení nebo ohrožení provozu budov apod.):

- školy, mateřské školy, obecní úřady, víceúčelové budovy, tělovýchovná zařízení (mimo venkovní hřiště), kulturní zařízení, zdravotnická zařízení, hasičské zbrojnice
- veřejné osvětlení a veřejný rozhlas (ve výjimečných případech i možnost nového vybudování)

▪ **Dotační titul č. 2**

Projekty na zpracování územních plánů:

- zpracování konceptu, návrhu nebo úpravy územního plánu

Finanční rámec podprogramu je 32 mil. Kč, z toho 30 mil. Kč pro dotační titul č. 1 a 2 mil. Kč pro dotační titul č. 2. Procentuální výše dotace vychází z celkové výše skutečných způsobilých výdajů projektu [24].

U dotačního titulu č. 1 je následující:

- ✓ maximální výše podpory - 1 000 000,- Kč na 1 žadatele u dotačního titulu 1
- ✓ minimální výše podpory - 50 000,- Kč na 1 žadatele u dotačního titulu 1

Tab. 19 Míra podpory Podprogram na podporu obnovy venkova [24]

Míra podpory v (%)	Prostředky žadatele	Dotace Zlínského kraje
obce do 500 obyvatel	min. 40	max. 60
obce od 501 do 1 000 obyvatel	min. 50	max. 50
Obce od 1 001 do 2 000 obyvatel	min. 60	max. 40

U dotačního titulu č. 2:

- ✓ maximální výše podpory - 300 000,- Kč na 1 žadatele u dotačního titulu 2
- ✓ minimální výše podpory - 50 000,- Kč na 1 žadatele u dotačního titulu 2

Míra podpory u tohoto dotačního titulu činí:

- vlastní prostředky žadatele minimálně 30 %,
- dotace Zlínského kraje maximálně 70 %

Žadatel může podat 1 žádost na jednu podporovanou aktivitu v rámci dotačního titulu č. 1 a 1 žádost na jednu podporovanou aktivitu v rámci dotačního titulu č. 2. Příjemci podpory jsou obce Zlínského kraje:

- v rámci dotačního titulu č. 1 obce do 2 000 obyvatel
- v rámci dotačního titulu č. 2 obce do 500 obyvatel a od 500 do 2000 obyvatel, které nesplňují žádnou z následujících podmínek:

a) leží v rozvojových oblastech a osách nebo ve specifických oblastech vymezených či zpřesněných v Zásadách územního rozvoje Zlínského kraje,

b) minimálně 10 staveb pro bydlení na území obce se nachází ve stanoveném záplavovém území nebo jejich obytné místnosti určené pro bydlení byly po 1. 1. 1997 zaplaveny a tyto stavby nemají dosud zajištěnou protipovodňovou ochranu,

c) obec musí v územním plánu prověřit rozvojový záměr obsažený v Politice územního rozvoje ČR 2008, nebo v Zásadách územního rozvoje Zlínského kraje.

5.1.2 Fond mládeže a sportu Zlínského kraje

Fond mládeže a sportu Zlínského kraje slouží k poskytování veřejné podpory formou dotace na realizaci projektu nebo aktivit v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu v souladu s cíli Programu rozvoje územního obvodu Zlínského kraje. Fond slouží fyzickým a právnickým osobám, které vyvíjejí aktivity v již zmíněných oblastech. Dotace z fondu jsou poskytovány přísně účelově, tj. na konkrétní akci nebo projekt. [24]

Tato oblast podpory je určena pro projekty v oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže. Projektem se rozumí proces sestávající z řady koordinovaných a řízených činností prováděný pro dosažení určitého cíle.

Podporovanými aktivitami projektů jsou [24]:

- ✓ rozvoj, zkvalitnění, rozšíření nabídky zájmových útvarů
- ✓ příležitostná a spontánní volnočasová činnost

- ✓ kulturně poznávací činnosti a akce
- ✓ přehlídky, soutěže, výstavy
- ✓ výukové programy, semináře, workshopy, přednášky a jejich cykly, apod. pro účastníky, trenéry a vedoucí volnočasových aktivit

V rámci projektu se lze zaměřit pouze na jednu z těchto aktivit nebo na jejich kombinace.

Cílovou skupinou projektů mohou být pouze děti a mládež do 26 let věku s nutným či účelným doprovodem.

Minimální částka podpory na 1 projekt: **15 000,- Kč**

Maximální částka podpory na 1 projekt: **130 000,- Kč**

Dotace může dosáhnout výše maximálně 75 % celkových nákladů na projekt. Projekty musí být realizovány v průběhu roku 2010, v tomto období musejí také vzniknout veškeré vhodné náklady projektu. [24]

5.2 Prostředky z národních zdrojů

Jedná se o finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu. Pro analyzované projekty jsou vhodné programy poskytované Ministerstvem pro místní rozvoj a to Podpora obnovy venkova a Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů.

5.2.1 Podpora obnovy venkova

Cílem programu je formou dotace podpořit obnovu a rozvoj venkovských obcí. Program předpokládá účast obyvatel venkova, občanských spolků a sdružení při obnově jejich obce v souladu s místními tradicemi.

Tento program je realizován v pěti dotačních titulech. Příjemci podpory jsou vymezeni a specifikováni pro každý z pěti dotačních titulů zvlášť. Obecně se však jedná o obce či svazky obcí. Pro analyzované projekty obcí Bystřice pod Hostýnem, Rusava a Blazice je vhodný **dotační titul č. 2** – Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci.

V rámci tohoto titulu budou podporovány akce s výstupy sloužícími převážně dětem a mládeži, na jejichž výběru a přípravě (realizaci) se děti a mládež prokazatelně podílely (resp. budou podílet), a které jsou zaměřené na [19]:

- ✓ obnovu a údržbu venkovské zástavby a občanské vybavenosti (např. školy, předškolní zařízení, kulturní zařízení)
- ✓ úpravu veřejných prostranství
- ✓ obnovu a zřizování veřejné zeleně
- ✓ rekonstrukci nebo vybudování zařízení pro volnočasové aktivity (hřiště, klubovny, cyklostezky, bruslařské dráhy, naučné stezky apod.).

Příjemci podpory u dotačního titulu č. 2 mohou být:

- obce do 3 000 obyvatel (nikoli např. obcí zřízená právnická osoba),
- svazek obcí, který je registrován v souladu se zákonem o obcích, a to pouze v případě, že žadatelem nemůže být jedna obec, protože akce zasahuje do katastrálního území více obcí.

Podpora je poskytována jako systémová investiční nebo neinvestiční dotace na realizaci schválených akcí. Pro dotační titul č. 2 je dotace poskytována až do výše 70 % skutečně vynaložených uznatelných nákladů akce. Dolní limit dotace na jednu akci činí 50 tis. Kč, horním limitem je 300 tis. Kč. [19]

5.2.2 Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů

Cílem programu je rozvoj infrastruktury, které podporuje podnikání, snížení nezaměstnanosti, rozvoj v oblasti cestovního ruchu v oblastech se soustředěnou podporou státu.

Budou podporovány akce zaměřené na investice pro rozvoj cestovního ruchu [19]:

- ✓ vybudování nebo rekonstrukci cyklostezek v rámci sportovně-rekreačních aktivit
- ✓ rekonstrukci nebo vybudování parkovišť či odpočívadel pro cykloturistiku
- ✓ rekonstrukci nebo vybudování ubytovacích zařízení sloužících pro rozvoj cestovního ruchu
- ✓ rekonstrukci nebo vybudování sportovních areálů, víceúčelových hřišť pro míčové sporty, tenisových hřišť, hřišť pro ostatní sporty významné pro rozvoj cestovního ruchu, včetně obslužných zařízení

- ✓ rekonstrukci nebo vybudování parkovišť či obslužných zařízení u sportovních nebo rekreačních zařízení
- ✓ rekonstrukci nebo vybudování infrastruktury pro rekreační nebo sportovní plavbu (vodácké kempy, tábořiště, přístaviště)
- ✓ rekonstrukci nebo vybudování bazénů, koupališť včetně parkovišť či obslužných zařízení
- ✓ rekonstrukci nebo vybudování lyžařských vleků (lanovek), včetně obslužných zařízení
- ✓ výstavbu nebo rekonstrukci turistického orientačního značení, zřizování informačních turistických center, vybavení a rozvoj informačního systému turistických cílů
- ✓ výstavbu nebo rekonstrukci kulturních, společenských nebo technických zařízení významných pro rozvoj cestovního ruchu včetně parkovišť
- ✓ rekonstrukci nebo vybudování parkovišť pro potřeby návštěvníků památkových rezervací a zón
- ✓ rekonstrukci památkově chráněných objektů v majetku města/obce

Podpora obcím je poskytována jako systémová investiční nebo neinvestiční dotace na realizaci vybraných akcí, a to až do výše 60 % celkové výše skutečně vynaložených přímých nákladů akce.

Předmětnou akci není možné dotovat z jiných národních programů, podprogramů nebo dotačních titulů státního rozpočtu nebo programů spolufinancovaných z prostředků EU. Akce může být spolufinancována z rozpočtu kraje. V takovém případě bude výše dotace ze zdrojů programu stanovena tak, aby spolu s podílem finančních prostředků z rozpočtu kraje nepřesáhla 70 % celkové výše skutečně vynaložených nákladů akce. Dolní limit možné dotace ze zdrojů programu činí 100 tis. Kč, horním limitem je maximálně 5 mil. Kč. [19]

5.3 Prostředky z nadnárodních zdrojů

Programy vhodné pro analyzované projekty z nadnárodních zdrojů jsou především Regionální operační program a Program rozvoje venkova České republiky. V rámci cíle konvergence je pro období 2007 – 2013 připraveno celkem 7 regionálních operačních programů určených pro celé území České republiky s výjimkou hlavního města Prahy. Zlínský kraj

spadá pod NUTS II Střední Morava. Program rozvoje venkova České republiky je nástrojem pro získání podpory poskytované Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Základní struktura programu má 4 osy.

5.3.1 Regionální operační program NUTS II Střední Morava

Cílem regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava je zvýšení ekonomické vyspělosti, zlepšení konkurenceschopnosti regionu a životní úroveň obyvatel žijících na jeho území. Podpora je zaměřena na investice do infrastruktury v oblasti kulturních, sportovních a dalších volnočasových aktivit v rámci zvyšování kvality života ve městech a obcích. Preferovány jsou projekty, které mají prokazatelné vazby na další již realizované či plánované aktivity, anebo přispívají ke komplexnímu řešení příslušné zóny.

Program je definován třemi hlavními tematickými prioritními osami a technickou pomocí [14]:

- ✓ Doprava
 - cílem je zajištění kvalitní a bezpečné dopravní infrastruktury a spolehlivé, integrované veřejné dopravní služby
- ✓ Integrovaný rozvoj a obnova regionu
 - cílem je zlepšení kvality života v regionu, zvýšení atraktivity regionálních center, měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivé podmínky pro podnikání
 - podporovanou aktivitou je také infrastruktura pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, včetně sportovních, kulturních zařízení, venkovních koupališť a bazénů
- ✓ Cestovní ruch
 - cílem je zlepšení atraktivnosti regionu pro účely cestovního ruchu zlepšením jeho infrastruktury, služeb a propagace

Analyzované projekty spadají pod prioritní osu Integrovaný rozvoj a obnova regionu, který má 4 oblasti podpory [23]:

- Rozvoj regionálních center

- Rozvoj měst
- Rozvoj venkova
- Podpora podnikání

Analyzovaných projektů se týkají oblasti podpory rozvoje měst a rozvoje venkova [23].

➤ Rozvoj měst

Poskytnutí dotace má několik podmínek. Místo realizace projektů musí být území obcí s minimálním počtem 5 000 obyvatel v obci na území regionu soudržnosti Střední Morava. Maximální délka trvání projektu je do 31. 12. 2012.

Minimální výše dotace na jeden individuální projekt je 2 mil. Kč, maximální výše dotace na jeden individuální projekt zaměřený na sportovní a kulturní aktivity a venkovní koupaliště a bazény je 20 mil. Kč. Maximální výše dotace na jeden individuální projekt zaměřený na dětská hřiště je 5 mil. Kč.

Tab. 20 Poměr dotace a vlastních zdrojů [23]

Název finančního zdroje	Podíl v %
Dotace z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava	Max. 85
Vlastní zdroje žadatele	Min. 15

➤ Rozvoj venkova

Místo realizace projektů musí být region soudržnosti Střední Morava – katastrální území obcí s více než 500 obyvateli a méně než 5 000 obyvateli včetně. Realizace projektů musí být dokončena nejpozději do 31. 12. 2012. Minimální výše dotace na jeden individuální projekt je 2 mil. Kč, maximální výše je 20 mil. Kč.

Tab. 21 Poměr dotace a vlastních zdrojů [23]

Název finančního zdroje	Podíl v %
Dotace z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava	Max. 90
Vlastní zdroje žadatele	Min. 10

5.3.2 Program rozvoje venkova ČR – OSA III

Osa III v rámci Programu rozvoje venkova České republiky podporuje rozvoj životních podmínek na venkově a diverzifikaci ekonomických aktivit [13]:

- ✓ Diverzifikace činností nezemědělské povahy
 - opatření je zaměřeno na výstavbu, modernizaci, nákup budov, strojů, technologie a zařízení sloužící k diverzifikaci činnosti zemědělských podnikatelů směrem k nezemědělským činnostem včetně výstavby decentralizovaných zařízení pro využití obnovitelných zdrojů paliv a energie
- ✓ Podpora zakládání podniků jejich rozvoje
 - oblastí podpory je drobná výroba, řemesla a služby pro hospodářství a obyvatelstvo
- ✓ Podpora cestovního ruchu
 - podpora je určena na vybudování ubytovacích zařízení včetně stravování, sportovních zařízení, půjčoven sportovních potřeb a další turistické infrastruktury v obcích do 2000 obyvatel.
- ✓ Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby
 - opatřeními jsou podporovány investice do základní vodohospodářské infrastruktury obcí a ostatní technické infrastruktury, budování a obnova místních komunikací, zlepšení vzhledu obcí, zlepšení občanské vybavenosti a pořizování územních plánů
 - podpora je zaměřena také na zajištění chybějícího občanského vybavení a služeb (školských, zdravotnických, sociálních, na něž není možné získat mandatorní výdaje státu, včetně předškolní a mimoškolní péče o děti, pečovatelské služby o seniory, základní obchodní infrastruktury, objektů a ploch pro sportovní a kulturní aktivity, doprovodných stravovacích zařízení, objektů pro spolkovou činnost). Podpora je poskytnuta také na zřizování integrovaných informačních a školících center.
- ✓ Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

- podporovány jsou investice spojené s udržováním, obnovou a zhodnocováním nebo využitím kulturního dědictví (např. kulturních památek)
 - dále je podporováno budování nových stálých výstavních expozic a muzeí s vazbou na místní historii, zajímavosti, kulturní a umělecké aktivity a tradiční lidovou kulturu.
- ✓ **Vzdělávání a informace**
- podpora je určena na vzdělávání a informování fyzických a právnických osob, které mají vážný zájem zahájit nebo rozšířit podnikání, případně jiné působení, na venkově v rámci aktivit podporovaných v ose III

Analyzované projekty spadají do oblasti obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby, která má tyto podmínky poskytnutí dotace [13]:

- projekt může být realizován v obci do 500 obyvatel na území České republiky
- podpora se poskytne na základě předloženého projektu v souladu s platnou právní úpravou
- pro každý schválený projekt se může použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie
- projekt byl posouzen z hlediska vlivu na životní prostředí (pokud tak vyžaduje zákon č.100/2001 Sb.)
- v případě investic do budov je budova v užívání příjemce podpory

Dotace je poskytována jako přímá nenávratná dotace. Výše dotace činí 90 % způsobilých výdajů. Minimální celkové způsobilé výdaje na projekt jsou 50 000 Kč, maximální způsobilé výdaje jsou 15 mil. Kč (je-li žadatelem svazek obcí je limit 20 mil. Kč). Míra podpory EU 75 %, národní veřejné zdroje 25 %. [13]

5.3.3 Program rozvoje venkova ČR – OSA IV (LEADER)

Účelem osy IV Leader je zejména zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova, spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově.

Principy Leaderu jsou pro rozvoj venkova zvláště dobrou metodou, neboť vedou k pozitivním efektům, které plynou ze spojení různých subjektů, působící ve venkovském prostoru. Místní akční skupiny, využívající principu Leaderu, nejsou protikladem k místní samosprávě, ale vhodněji ji doplňují v úsilí o obnovu a rozvoj obcí a přispívají k rozvoji zemědělství a péči o přírodu a krajinu [13].

- ✓ Místní akční skupina
 - v rámci tohoto opatření realizují místní akční skupiny svůj strategický plán Leader.
 - podpora je poskytována místním akčním skupinám, které splní kritéria přijatelnosti.
- ✓ Realizace místní rozvojové strategie
 - podporu lze poskytnout na projekty, které jsou v souladu se schváleným strategickým plánem Leader místní akční skupiny a příslušnými podmínkami opatření programu rozvoje venkova.
- ✓ Realizace projektů spolupráce
 - podpora je poskytována na projekty spolupráce mezi územími na národní úrovni nebo nadnárodní spolupráce, s cílem povzbudit spolupráci mezi místními akčními skupinami v rámci členských států a na území třetích zemí.

V Podhostýnském mikroregionu působí Místní akční skupina Podhostýnska, která vyhláší je v souladu se Strategickým plánem Leader 2007-2013 výzvy, ve kterých jsou definované tzv. fiche. Aktuální fiche číslo 2 Občanské vybavení a služby, má hlavní cíle [17]:

- zlepšení občanské vybavenosti s cílem zvýšení dostupnosti a kvality služeb
- zlepšení podmínek pro rozvoj spolkového života a volnočasové aktivity
- zlepšení podmínek pro činnost veřejné správy

Podpora v rámci této fiche umožní stavební obnovu a výstavbu objektů pro služby – volnočasové aktivity, činnosti spolkových a neziskových organizací, péči o děti, vzdělání, sport, sociální služby, veřejnou správu a základní obchodní vybavenost. Důraz bude kladen na

umožnění volnočasových aktivit a spolkového života především mladých lidí do 30 let, žen, rodin s dětmi a mládeže.

Maximální výše dotace činí 90 % způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Maximální způsobilé výdaje na projekt 2 mil. Kč, minimální 50 tis. Kč. [17]

6 ZHODNOCENÍ MOŽNOSTÍ FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ

Na základě charakteristiky vybraných dotačních titulů provedu zhodnocení možností financování jednotlivých projektů daných obcí.

6.1 Středisko volného času Včelín

Cílem tohoto projektu je kompletní rekonstrukce nevyužívaného objektu v majetku města a zřízení Střediska volného času, ve kterém bude město Bystřice pod Hostýnem provozovat volnočasové aktivity pro žáky místních základních a středních škol, pro mládež, dospělé a seniory a bude tak přístupné pro všechny obyvatele. Předpokládané náklady na projekt činí 17 mil. Kč.

Z regionálních dotačních titulů se tento projekt financovat nemůže, protože projekt svými vlastnostmi překračuje možnosti těchto programů. U **Podprogramu obnovy na podporu venkova Zlínského kraje** město Bystřice pod Hostýnem nemůže o dotaci žádat, protože tento podprogram je omezen počtem obyvatel (max. 2 000), což město svým počtem víc jak 8 000 obyvatel překračuje. **Fond mládeže a sportu Zlínského kraje** také není vhodný, protože je určen spíše na neinvestiční akce a maximální částka podpory z fondu je velmi malá, pouze 130 tis. Kč. Při tak finančně náročném projektu jako Středisko volného času je, by získaná částka, znamenala pro město velmi malé odlehčení výdajů.

Při financování z národních zdrojů by město mohlo financovat projekt z **Podpory obnovy venkova**, ale opět je zde limit v počtu obyvatel – do 3 000, takže čerpat z tohoto dotačního titulu nemůže. **Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů** je primárně zaměřená na rozvoj cestovního ruchu. Středisko volného času by městu určitě dodalo na atraktivnosti pro jeho návštěvníky (je zde plánováno vybudování např. horolezecké stěny, lanové dráhy). Při podávání žádosti o dotaci do tohoto dotačního titulu bych doporučovala rozdělit plánovaný projekt na projekty dva. Jedním z cílů projektu Střediska volného času bude vybudování víceúčelového hřiště, proto bych navrhovala pro hřiště vypracovat samostatnou žádost. Náklady projektu na hřiště by byly okolo 5 mil. Kč, tudíž by město mohlo získat dotaci až 3 mil. Kč (60 % z celkově vynaložených přímých nákladů).

Regionální operační program NUTS II Střední Morava poskytovaný z fondů Evropské unie je pro projekt Střediska volného času Včelín vhodný. Město splňuje podmínku v počtu

obyvatel, jenž je minimálně 5 000 a taky délka projektu nepřesáhne stanovené datum 31. 12. 2012. Finanční prostředky, které může město získat, jsou až 85 %, tedy 14 450 tis. Kč.

Do **programu rozvoje venkova ČR – OSA III** město jít nemůže, protože opět porušuje podmínku v počtu obyvatel do 500. V rámci **Osy IV** by město mohlo podat žádost o dotaci přes Místní akční skupinu Podhostýnska, ale jak již bylo uvedeno, projekt Středisko volného času Včelín je příliš finančně náročný, tudíž by se zde opět naskytovala možnost rozdělit projekt na projekty dva – vyčlenit zvlášť víceúčelové hřiště, kdy by město mohlo získat maximálně 2 mil. Kč ze způsobilých výdajů na projekt.

6.1.1 Doporučení nejvhodnějšího dotačního programu

Pro projekt Středisko volného času je nejvhodnějším dotačním programem Regionální operační program NUTS II Střední Morava poskytovaný ze strukturálních fondů Evropské unie, v rámci kterého může město Bystřice pod Hostýnem získat nejvíce finančních prostředků – až 14 450 tis. Kč. Ostatní dotační tituly pro město nejsou příliš vhodné a to buď z toho důvodu, že do daného programu nemohou podat žádost z důvodu přesáhnutí limitů v počtu obyvatel (např. regionální dotační programy), anebo finanční prostředky, které by město získalo, jsou velmi nízké.

Pokud by však město rozdělilo plánovaný projekt na projekty dva a vypracovalo samostatnou žádost pro víceúčelové hřiště, byl by pro takový projekt vhodný program Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů (získaná dotace by mohla být ve výši 3 mil. Kč) anebo také Program rozvoje venkova ČR – osa IV (výše dotace maximálně 2 mil. Kč).

Na základě analýzy hospodaření města Bystřice pod Hostýnem je zřejmé, že město nebude mít problém tento investiční záměr financovat. Jestliže získá 85 % dotaci z Regionálního operačního programu zbylých 15 %, tedy 2 250 tis. Kč bude schopná pokrýt z vlastních prostředků a nebude muset využívat úvěrové financování. Přebytek z loňského roku činil 13 953 tis. Kč, a jelikož Středisko volného času Včelín je plánovanou aktivitou, město při plánování výdajů rozpočtu na rok 2011 bude s tímto projektem počítat.

6.2 Sportovní hala Rusava

Cílem projektu je zavedení nové služby – sportovní hala Rusava. Realizace projektu je nutná z hlediska celkového zlepšení podmínek života v obci včetně zlepšení situace vybavenosti obce a uspokojení služeb pro její obyvatele s cílem aktivního využívání volného času. Předpokládané náklady projektu činí 13 mil. Kč.

Čerpání finančních prostředků z **Podprogramu na podporu obnovy venkova Zlínského kraje** je možné. Projekt Sportovní haly Rusava je podporovanou aktivitou v rámci dotačního titulu č. 1. Obec splňuje podmínku v počtu obyvatel do 2 000 (v obci Rusava žije v současné době 608 obyvatel). Maximální výši podpory, kterou může obec získat je 1 mil. Kč. Projekt je však finančně náročný, z tohoto důvodu čerpání z tohoto dotačního titulu není příliš vhodné. Z **Fondu mládeže a sportu Zlínského kraje** není možné čerpat dotaci, protože fond je určen spíše na konkrétní volnočasovou akci – neinvestiční akci, ne na výstavbu haly, neboli – investiční akci.

Možnost získání finančních prostředků z národních zdrojů, tedy z Podpory obnovy venkova a Podpory rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů je na projekt sportovní haly možné. V rámci **Podpory obnovy venkova** je sportovní hala podporovanou aktivitou, také podmínku v počtu obyvatel do 3 000 obec splňuje. Problémem je však nízký horní limit dotace – 300 tis. Kč, který je pro tak finančně náročný projekt velice malým zdrojem.

Cílem programu **Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů** je rozvoj v oblasti cestovního ruchu. Jak již bylo popsáno v charakteristice obce, Rusava je obec s vysokým potenciálem cestovního ruchu a sportovní hala by k jeho rozvoji nepochybně přispěla. Proto čerpání dotace z tohoto programu je možné. Obec by mohla získat až 5 mil. Kč. V rámci tohoto programu je možné spolufinancování z rozpočtu kraje. Proto by obec měla možnost současně podat žádost do programu Podpory obnovy venkova, kde by mohla získat již zmíněných 300 tis. Kč.

Regionální operační program NUTS II Střední Morava je pro financování sportovní haly také vhodný, jelikož je sportovní hala podporovanou aktivitou programu a obec se nachází v rozmezí počtu obyvatel. Podporu, kterou může obec Rusava získat, je až 90 % - tedy 11 700 tis. Kč.

Čerpání finančních prostředků z **Programu rozvoje venkova – OSA III** není možné, protože obec nespĺňuje podmínku v počtu obyvatel, a to do 500 obyvatel. Čerpání prostředků z **Osy IV** přes Místní akční skupinu Podhostýnsko by možné bylo, obec by mohla získat až 2 mil. Kč, avšak projekt je příliš finančně náročný, proto by bylo vhodnější využít jiný dotační titul.

6.2.1 Doporučení nejvhodnějšího dotačního programu

Pro projekt Sportovní hala Rusava bych doporučila podat žádost do Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava. Obec splňuje podmínky dané programem a výše dotace představuje až 90 %, tedy při plánovaných nákladech 13 mil. Kč by získaná částka mohla být téměř 12 mil. Kč (11 700 tis. Kč).

Vhodný program je i Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů, obec splňuje podmínky pro čerpání dotace z tohoto programu. Výše získaných finančních prostředků by mohla být až 5 mil. Kč. Jelikož je v rámci tohoto programu možné spolufinancování z rozpočtu kraje, mohla by obec současně podat žádost do programu Podpory obnovy venkova, kde by získaná částka byla ve výši až 300 tis. Kč.

Z analýzy hospodaření obce Rusava vyplývá, že její finanční situace je stabilní, proto výdaje spojené s financováním sportovní haly by hospodaření obce nijak negativně neovlivnilo. Získání finančních prostředků z dotačního programu totiž představuje až 90 % z plánovaných nákladů. Obec by tedy z vlastních prostředků musela zaplatit 1 300 tis. Kč, na které by pravděpodobně čerpala úvěr. Výše dluhové služby u obce vykazuje dobré hodnoty, další úvěr by byla obec schopna splácet.

6.3 Zábavný koutek pro děti a maminky v Blazicích

Cílem tohoto projektového záměru obce Blazice je rozvoj kulturně-společenského života v obci. V současnosti zde není žádné obdobné zařízení, které by bylo určené pro nejmenší děti. Tento projekt zahrnuje zřízení místa pro aktivní vyžití dětí od nejnižšího věku a samozřejmě maminek, případně jiných osob doprovázejících děti. Předpokládané náklady projektu činí 500 tis. Kč.

S projektem Zábavný koutek pro maminky a děti v Blazicích může obec čerpat finanční prostředky z **Podprogramu na podporu obnovy venkova Zlínského kraje**, jenž tuto ak-

tivitu podporuje. Obec se svými 211 obyvateli nepřesahuje stanovený limit obyvatel do 2 000. Na projekt by mohla získat maximálně 60 %, tedy 300 tis. Kč. Z **Fondu mládeže a sportu Zlínského kraje** by mohla financovat až již plánované neinvestiční aktivity, např. dětský den. Vybudování zábavného koutku není podporovanou aktivitou.

Z národních zdrojů poskytovaných Ministerstvem pro místní rozvoj jako je **Podpora obnovy venkova** by obec čerpat finanční prostředky mohla, jelikož zábavný koutek splňuje podmínky v rámci podporovaných aktivit. Výše dotace je poskytována až do 70 % vynaložených nákladů, tedy 350 tis. Kč, avšak horní limit je 300 tis. Kč, tudíž by obec získala pouze tento horní limit. Program **Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů** není na projekt v Blazicích vhodný, jelikož v rámci tohoto programu není podporovanou aktivitou.

Co se týče nadnárodních zdrojů, obec nemůže čerpat finanční prostředky z **Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava**, protože je určený pro obce s počtem obyvatel od 500. **Program rozvoje venkova OSA III** vhodný je, protože projekt musí být realizován v obci do 500 obyvatel na území České republiky a je v oblasti obnovy a rozvoje vesnic, občanské vybavenosti a služby podporovanou aktivitou. Dotace je poskytována jako přímá nenávratná dotace, její výše činí 90 % způsobilých výdajů, tedy až 450 tis. Kč. Míra podpory z EU je maximálně 75 %, tedy 375 tis. Kč, zbylých 25 % bude financováno národními veřejnými zdroji (15 %) a vlastními prostředky žadatele (10 %).

V rámci **Osy IV** by čerpání finančních prostředků bylo ještě vhodnější. Projekt je podporovanou aktivitou, a jelikož objem investice je nízký, a program nabízí maximální výši dotace až 90 %, tedy 450 tis. Kč, je čerpání z toho programu pro obec velmi výhodné.

6.3.1 Doporučení nejvhodnějšího dotačního programu

Jak se ukázalo, projekt Zábavný koutek pro děti a maminky v Blazicích má několik výhodných možností, jak svůj projekt financovat. Nejvýhodnější pro obec Blazice je však Program rozvoje venkova Osa IV, ze kterého může získat většinu finančních prostředků potřebných na realizaci projektu. Program totiž nabízí výši dotace až 90 %, které z plánovaných nákladů 500 tis. Kč představuje 450 tis. Kč, tudíž by tento program pokryl téměř veškeré náklady a obec by musela vynaložit pouze 10 % z vlastních zdrojů.

Osa III je pro obec také velmi výhodná. Projekt splňuje podmínky v rámci oblasti obnovy a rozvoje vesnic, občanské vybavenosti a služby. Získaná dotace z podpory Evropské unie by byla maximálně 375 tis. Kč, zbylých 25 % bude financováno národními veřejnými zdroji. Je určeno, že maximální výše dotace je až 90 %, tudíž z národních zdrojů by bylo financováno 15 % projektu a zbylých 10 % by obec uhradila z vlastních prostředků.

Analýza hospodaření obce Blazice ukázala, že obec na financování svých výdajů nevyužívá žádné úvěry a půjčky. Veškeré aktivity v analyzovaných letech byla schopna hradit z vlastních prostředků. U projektu Zábavný koutek pro děti a maminky v Blazicích bude moct v tomto stavu pokračovat. Výše dotace představuje až 90 % z předpokládaných nákladů, proto zbylých 10 %, tedy 50 tis. Kč bude schopna financovat z vlastních zdrojů. Provozní přebytek v roce 2009 činil 215 tis. Kč – i v rámci tohoto ukazatele lze hodnotit, že částku 50 tis. Kč nebude pro obec problémem zaplatit, tudíž nebude muset využívat úvěrové financování.

6.4 Souhrnný přehled dotačních možností obcí

Jak už napověděla charakteristika vybraných obcí a také analýza jejich hospodaření, každá obec má jiné možnosti čerpání finančních prostředků z dotačních titulů. Tab. 22 přehledně ukazuje, ze kterých zdrojů může každá z obcí čerpat potřebné finanční prostředky.

Investiční záměry obcí se týkají volnočasové infrastruktury. Nejčastějším kritériem, které určovalo, zda obec může čerpat prostředky z daného programu, byl počet obyvatel. Nejvíce možností výběru z dotačních titulů se naskytly obci Rusava; také obec Blazice má rozsáhlé možnosti čerpání. Pro projekt města Bystřice pod Hostýnem vyšel nejlépe Regionální operační program.

Tab. 22 Dotační možnosti obcí (v tis. Kč)

Název dotačního titulu	Bystřice p. Host.	Rusava	Blazice
Prostředky z regionálních zdrojů			
Podprogram na podporu obnovy venkova Zl. kraje	X	1 000	300
Fond mládeže a sportu Zl. kraje	130	X	X
Prostředky z národních zdrojů			
Podpora obnovy venkova	X	300	300
Podpora rozvoje hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů	3 000 (při podání žádosti na hřiště)	5 000	X
Prostředky z nadnárodních zdrojů			
Regionální operační program NUTS II Střední Morava	14 450	11 700	X
Program rozvoje venkova ČR OSA III	X	X	375
Program rozvoje venkova ČR OSA IV (LEADER)	2 000 (při podání žádosti na hřiště)	2 000	450

7 NÁVRH PODOBY ŽÁDOSTI O DOTACI

Na základě dohody s projektovým oddělením městského úřadu v Bystřici pod Hostýnem navrhnu podobu žádosti o dotaci pro projektový záměr Středisko volného času Včelín. Po zhodnocení vybraných dotačních titulů vyšel pro projekt nejvhodnějším dotačním programem Regionální operační program NUTS II Střední Morava poskytovaný ze strukturálních fondů Evropské unie, v rámci kterého může město Bystřice pod Hostýnem získat nejvíce finančních prostředků (85 %).

Vyplňování žádostí se provádí v elektronické podobě v systému BENEFIT 7, jenž je webovou aplikací, která je určena pro podávání žádostí o poskytnutí dotace. Žadatel si díky webové žádosti může vytvořit svůj účet, pomocí kterého má přehled o podaných žádostech a realizovaných projektech. Podrobný návod pro podávání žádostí je zveřejněn v Pokynech pro žadatele, ve kterých jsou definovány podmínky. Elektronická žádost má svoje podmínky a ucelenou strukturu, kterou je nutné dodržovat. V následující části zpracuji ve zkrácené podobě žádost podle požadavků systému BENEFIT 7 tak, aby byla přímo využitelná městem Bystřice pod Hostýnem.

7.1 Identifikace operačního programu

Název operačního programu:	ROP NUTS II Střední Morava
Název prioritní osy:	Integrovaný rozvoj a obnova regionu
Název oblasti podpory:	Rozvoj měst
Název podoblasti podpory:	Infrastruktura pro rozvoj volnočasových aktivit

Dále musí být uvedeno číslo priority, číslo výzvy a název opatření, které se při vyplnění elektronické žádosti v systému BENEFIT 7 se vyplňuje automaticky.

7.2 Projekt

Název projektu:	Středisko volného času - Včelín
Název projektu anglicky:	Leisure multi-purpose facility - Vcelin
Datum zahájení projektu:	01. 02. 2008
Datum ukončení projektu:	30. 12. 2011

Doba trvání projektu: 47 měsíců

Celkové způsobilé výdaje projektu: 16 012 312,-

Zakládá projekt veřejnou podporu: Ne

Projekt počítá s výběrovým řízením. Projekt nemá partnera. Žadatel má zkušenosti s přípravou a realizací obdobných typů projektů. Nebylo požádáno ani nebyly poskytnuty další podpory z jiných veřejných zdrojů. Projekt má pozitivní vliv na horizontální téma - udržitelný rozvoj a rovné příležitosti.

7.2.1 Stručný obsah projektu

Předmětem projektu je rekonstrukce nevyužitého objektu v majetku žadatele. Jedná se o vilu umístěnou v lokalitě Kroužky v obci Bystřice pod Hostýnem, která byla původně využívána jako lidová škola umění, zvláštní škola a v nedávné době se zde nacházel ateliér dřevařské průmyslovky.

V tomto objektu vznikne Středisko volného času, ve kterém bude město Bystřice pod Hostýnem provozovat volnočasové aktivity pro žáky místních základních a středních škol, mládež, dospělé a seniory a bude tak přístupné pro všechny obyvatele.

7.2.1 Dopady a místa realizace

Území dopadu:

Kód území dopadu:	Název území dopadu:	Spadá pod:
CZ0721588393	Bystřice pod Hostýnem	Kroměříž

Adresa místa realizace projektu: Kroužky 609, 768 61 Bystřice pod Hostýnem

7.3 Žadatel

Název žadatele:	MĚSTO BYSTŘICE POD HOSTÝNEM
IČ:	00287113
DIČ:	CZ00287113
Adresa:	Masarykovo nám. 137, 768 61 Bystřice pod Hostýnem
Právní forma:	Obec nebo m. část hl. m.

Plátce DPH: Ano

Typ podniku: Velký

Typ žadatele: Obec

Dále zde musí být uvedeno jméno a kontaktní údaje na osobu, která žádost vypracovala a která bude k dispozici pro komunikaci během administrace hodnocení žádosti.

Součástí identifikace žadatele se také uvádí zkušenosti žadatele při čerpání finanční prostředků z dotačních titulů. Uvádí se období realizace projektu, celkové výdaje, zdroje financování včetně názvu grantu (programu) a popíše se daný projekt a jeho výstupy a jaké bylo zapojení žadatele do přípravy, realizace a provozu projektu.

7.4 Popis projektu

V rámci popisu projektu se zdůvodňuje potřebnost projektu včetně popisu výchozího stavu, uvádí se cíle projektu, soulad s cíly programu, prioritní osy a oblastí podpory. Dále se zde uvádí popis aktivit ve fázi přípravné, realizační a provozní fázi projektu, včetně způsobu udržení výsledků projektu, připravenosti projektu k realizaci a také zdali má projekt vazby na jiné aktivity a projekty.

7.4.1 Zdůvodnění potřebnosti projektu včetně popisu výchozího stavu

Město Bystřice pod Hostýnem realizovalo již mnoho aktivit, které směřují k zlepšení života jeho obyvatel. Mezi nejdůležitější projekty patří např. rekonstrukce hlavní průchozí komunikace - silnice II/150, rekonstrukce společenského domu Sušil, nebo rekonstrukce Základní školy Bratrství Čechů a Slováků.

Problém, který obyvatelé města v současné době pocítují a který se bude snažit řešit tento projekt, je nedostatek volnočasových aktivit pro děti a mládež, ale také pro seniory a další obyvatele města. Město od roku 2006 vlastní objekt původní obytné vily bystřického rodáka, akademického malíře Františka Ondruška, který je umístěn v lokalitě Kroužky, blízko centra města a v současné době není využíván. Návrh vily byl ovlivněn známým architektem Dušanem Jurkovičem. Místním názvem je objekt se zahradou označován jako Včelín (v místech stával kdysi obecní a farní včelín).

V rámci tohoto projektu dojde ke kompletní rekonstrukci výše zmíněné vily a bude zde zřízeno Středisko volného času. Pro tyto účely bylo městem realizováno v roce 2009 dotazníkové šetření, na jehož základě byly navrženy aktivity, které přesně pokryjí poptávku obyvatel města a spádových oblastí po trávení jejich volného času.

7.4.2 Cíle projektu

Cílem projektu je kompletní rekonstrukce nevyužívaného objektu v majetku města a zřízení Střediska volného času v tomto objektu.

Projektem konkrétně dojde k vestavbě bezbariérového výtahu u schodiště, který bude obsluhovat všechna podlaží objektu. V suterénu bude rekonstruováno přístupové schodiště, chodba, vybudováno sociální zařízení pro muže a ženy, bezbariérová umývárna pro ženy a muže, zřízena úklidová místnost, sklad, kotelna, posilovna a schodiště do přízemí, prvního patra a podkroví.

V přízemí vily bude situována kuchyně, koupelna, kancelář, bezbariérové sociální zařízení a dvě klubovny. V prvním patře vzniknou tři klubovny, víceúčelový sál, nářadovna, bezbariérové sociální zařízení a lodžie. Dojde také ke kompletní rekonstrukci podkroví budovy, kde vznikne klubovna, sociální zařízení a půda sloužící jako skladovací prostor.

Dalším cílem projektu je výstavba venkovního víceúčelového sportovního hřiště s umělým povrchem pro provozování míčových a jiných sportů a zřízení lezeckého centra, skládajícího se z umělé horolezecké stěny a lanové dráhy. Všechny tyto aktivity budou volně přístupné cílovým skupinám projektu. Dojde také k rekonstrukci altánu, vybudování malého zahradního domku, rekonstrukci a vybudování oplocení včetně nových vstupních bran a k úpravám rozlehlé okolní zahrady. V tomto objektu pak vznikne Středisko volného času, ve kterém bude město Bystřice pod Hostýnem provozovat volnočasové aktivity pro žáky místních základních a středních škol, mládež, dospělé a seniory a bude přístupné pro všechny obyvatele.

7.4.3 Soulad s cíli programu, prioritní osy a oblasti podpory

Cílem Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava je zvýšení ekonomické vyspělosti, konkurenceschopnosti regionu a životní úrovně jeho obyvatel. Předkládaný pro-

jekt představuje investici do volnočasové infrastruktury a nepochybně tak přispěje ke zvýšení kvality života a životní úrovně obyvatel.

Cílem prioritní osy 2 - Integrovaný rozvoj a obnova regionu je zlepšení kvality života v regionu soudržnosti Střední Morava, zvýšení atraktivity regionálních center, měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivých podpůrných podmínek pro podnikání. V rámci projektu dojde k rekonstrukci volnočasového zařízení, které tak bude moci lépe reagovat na potřeby obyvatel regionu a tím dojde ke zlepšení kvality života v regionu.

Cílem podoblasti podpory Infrastruktura pro rozvoj volnočasových aktivit je zvyšování atraktivity života ve městech prostřednictvím investic do infrastruktury pro rozvoj volnočasových aktivit. Předkládaný projekt rekonstruuje nevyužívaný a chátrající objekt ve městě na centrum volnočasových aktivit a proto také nepochybně zvyšuje atraktivitu života ve městech.

7.4.4 Popis aktivit v přípravné fázi projektu

Přípravná fáze realizace projektu začala v roce 2008, kdy byla zpracována projektová dokumentace pro stavební povolení. Byl vytvořen projektový tým. V září a říjnu roku 2009 bylo provedeno dotazníkové šetření, ve kterém se cílové skupiny projektu vyjadřovaly k současné nabídce volnočasových aktivit ve městě, potřebnosti Střediska volného času a v neposlední řadě také k nejžádanějším poptávaným volnočasovým aktivitám.

7.4.5 Popis aktivit v realizační fázi projektu

V realizační fázi projektu nejprve proběhnou všechna výběrová řízení dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a pravidel pro výběrová řízení stanovená Regionálním operačním programem NUTS II Střední Morava.

V realizační fázi dojde také k podpisu smlouvy o poskytnutí dotace. Z uzavření tohoto smluvního vztahu budou vyplývat některé z dalších povinností příjemce dotace:

- zajištění monitoringu projektu v období realizace,
- zajištění publicity.

Poté proběhnou vlastní stavební práce. V souvislosti se stavebními pracemi bude dále zajištěn stavební dozor vybraný na základě výběrového řízení.

Detailní popis stavebních prací bude doložen v rámci etapy II hodnocení projektu. Projektová dokumentace bude obsahovat přehled jednotlivých objektů, které budou v rámci stavebních prací realizovány. Po ukončení stavebních prací dojde k řádné kolaudaci objektu.

7.4.6 Popis aktivit v provozní fázi projektu a způsob udržení výsledků projektu

Rekonstruovaný objekt bude vlastnit a provozovat město Bystřice pod Hostýnem. Zahájení provozu je plánováno na měsíc leden 2012.

Poskytovanou službou Střediska volného času budou organizované pravidelné aktivity pro předškoláky, žáky základních a středních škol, seniory a ostatní uživatele. Část každého dne pak bude vyhrazena pro volný pronájem venkovních sportovišť, která tak budou volně přístupné všem cílovým skupinám.

Objekt bude otevřen v závislosti na probíhajících aktivitách, obecná otevírací doba pro organizované aktivity bude od 8 hod. do 20 hod., od 18 hod. do 20 hod. pak bude fungovat volný pronájem venkovních sportovišť.

Vzhledem k charakteru stavby lze předpokládat dlouhodobý provoz všech jejích částí. Během provozní fáze bude zajištěna pravidelná údržba a opravy objektu a technologií, přičemž v prvních letech provozu lze očekávat, že výdaje na údržbu a opravy budou minimální.

Finanční udržitelnost projektu je zajištěna vlastníkem provozu. Žadatel je finančně i organizačně připraven na provoz Střediska volného času, projektem vznikne za tímto účelem 10 nových pracovních míst, v přepočtu 5,5 pracovních úvazků.

7.4.7 Přípravenost projektu k realizaci

Žadatel má zpracovanou projektovou dokumentaci pro stavební povolení, byl sestaven projektový tým a v době plánovaného začátku realizace bude mít zajištěno předfinancování projektu a financování vlastního podílu žadatele, stejně jako financování neuznatelných nákladů projektu. V současné době má žadatel dále připraven harmonogram prací, předběžný rozpočet projektu a ostatní nutné náležitosti podání žádosti o dotaci.

7.4.8 Vazba na jiné aktivity a projekty

Předkládaný projekt přímo navazuje na další aktivity žadatele směřující zejména ke zlepšení vzdělávacího a volnočasového prostředí pro děti a mládež, jako jsou projekty Rekonstrukce ZŠ Bratrství Čechů a Slováků, Zlepšení tepelných vlastností objektu MŠ Palackého v Bystřici pod Hostýnem, nebo Rekonstrukce společenského domu Sušil ukončená roku 2005. Všechny tyto aktivity směřují ke zlepšení kvality života obyvatel.

7.4.9 Personální zajištění projektu

Součástí žádosti o dotaci je také vyplnění personálního zajištění projektu. U jednotlivých členů projektového týmu musí být uvedeno jméno člena, funkce v rámci projektového týmu. Dále musí být popsáno zapojení člena týmu při přípravě, realizaci a udržitelnosti projektu, popis jeho zkušeností s relevantními projekty a aktivitami.

7.4.10 Harmonogram projektu

Předpokládané datum zahájení fyzické realizace projektu je 01. 09. 2010, její ukončení je plánované na 02. 12. 2011.

Samotná příprava projektu začala v roce 2008, kdy byla vypracována projektová dokumentace pro stavební povolení. V roce 2009 proběhla příprava všech podkladů, které je třeba doložit v rámci žádosti o dotaci z Regionálního operačního programu. Ještě před podpisem smlouvy o poskytnutí dotace proběhnou všechna potřebná výběrová řízení, zajištění všech povolení a dopracování původní projektové dokumentace tak, aby se po podpisu smlouvy mohl projekt začít fyzicky realizovat. Budou prováděny samotné stavební práce a veškeré další činnosti vedoucí k výstupu projektu. Jednotlivé aktivity budou na sebe vzájemně navazovat. V období udržitelnosti bude Centrum volného času nabízet své služby cílovým skupinám, které již v dotazníkovém šetření projevíly zájem o poskytované služby.

7.5 Financování projektu

V Tab. 23 je zobrazen stručný rozpočet projektu. Jeho podrobnější verze je uvedena v příloze P II. Celkové výdaje na projekt Středisko volného času Včelín jsou 17 112 535 Kč. Hlavním výdajem projektu jsou náklady na stavební část a nákup technologií, které před-

stavují téměř 98 % výdajů. O zbývající 2 % se dělí náklady na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, a náklady na publicitu a marketing.

Celkové výdaje jsou děleny na uznatelné a neuznatelné. Uznatelnými výdaji jsou pouze vnitřní vybavení charakteru dlouhodobého hmotného majetku pevně spojeného se stavbou. Těmto charakteristikám odpovídá vybavení objektu vestavěnou keramickou pecí a vmontovanými posilovacími stroji pevně spojenými s podlahou posilovny. Nezpůsobilými výdaji jsou pouze výdaje nad 10% limit pro zpevněné plochy, oplocení a zahradní a parkové úpravy. Tyto výdaje tvoří zpevněné plochy ve výši 1 100 223 Kč. Do těchto nezpůsobilých výdajů se nezapočítává výstavba zahradního domku ani rekonstrukce altánu, jelikož se jedná o stavební úpravy a výstavbu drobných staveb pevně spojených se stavbou (za stavbu se považuje celý rekonstruovaný areál včetně zahrady, ve které proběhnou terénní úpravy).

Dalším rozlišením v oblasti výdajů je dělení na investiční a neinvestiční náklady, které jsou součástí položky nákladů na stavební část a nákup technologií. Konkrétně se jedná o inženýrskou činnost (zabezpečení výstavby) a dokumentaci projektu.

Tab. 23 Stručný rozpočet projektu (v Kč)

Název výdaje	Výdaj celkem	Z toho neinvestiční	Procento
Publicita a marketing	83 300		0,52
Náklady na stavební část a nákup technologií	15 631 512	559 300	97,62
DHM a DNM	297 500		1,86
Způsobilé výdaje celkem	16 012 312	559 300	100
Nezpůsobilé výdaje celkem	1 100 223		6,87
Celkové výdaje projektu	17 112 535	559 300	106,87

➤ **Přehled financování projektu (v Kč)**

Celkové výdaje projektu:	17 112 535
Celkové způsobilé investiční výdaje:	15 453 012
Celkové způsobilé neinvestiční výdaje:	559 300

Příjmy způsobilé	0
Příjmy nezpůsobilé:	0
Způsobilé výdaje bez příjmů:	16 012 312
Vlastní podíl žadatele	2 401 847
Prostředky na krytí nezpůsobilých výdajů	1 100 223

Dotace projektu

Dotace z rozpočtu Regionální rady	13 610 465 (85 %)
- z toho z Evropské unie	12 862 690 (80,33 %)

Výše dotace se vypočítává ze způsobilých výdajů. Regionální operační program NUTS II Střední Morava poskytuje maximální výši dotace 85 %, tedy 13 610 465 Kč. Regionální operační program poskytne 12 862 690 Kč, zbylých 747 775 Kč poskytne Zlínský kraj ze svého rozpočtu. Vlastní podíl žadatele činí 15 %, tedy 2 401 847 Kč. Tyto prostředky musí město vynaložit z vlastních zdrojů. Také nezpůsobilé výdaje (1 100 223 Kč) musí Bystřice financovat z vlastních zdrojů. Během realizace projektu město nepočítá s žádnými příjmy.

Od 1. čtvrtletí roku 2010 si příjemci dotací mohou vybrat způsob, jak budou chtít peníze z Úřadu regionální rady zasílat na své účty. Jednou z variant je, že pokud byla příjemci schválena dotace, po doložení nezbytných příloh Úřad regionální rady připravil k podpisu smlouvu a příjemce mohl začít realizovat. Potíž u této varianty je v tom, že na předfinancování projektu musí mít žadatel buď vlastní prostředky anebo si musí půjčit v bance. Peníze jsou vypláceny za odvedenou práci na základě doložení již proplacených faktur.

Druhá varianta nevyžaduje úhradu výdajů ještě před předložením žádosti o platbu. Příjemce platby vyhlásí výběrové řízení na dodavatele a uzavře s ním smlouvu. Zároveň si v bance zřídí vázaný účet. Jakmile dodavatel provede práci, vystaví fakturu a odešle ji příjemci, který ji odsouhlasí a s žádostí o platbu odešle na úřad regionální rady, který ji zkontroluje a připraví avízo o platbě. Příjemce i úřad regionální rady převedou na vázaný účet svou část spolufinancování projektu. Dodavateli je zaplácena práce, příjemce má zrealizovanou investici.

Městu bych tedy doporučila využít druhou variantu. Město si nebude muset brát žádný překlenovací úvěr na prostředky, které by (v případě první varianty) získala až po realizaci projektu. Bystřice pod Hostýnem musí tedy vynaložit z vlastních prostředků svůj podíl žadatele 15 %, a také musí uhradit nezpůsobilé výdaje projektu. Celkem tedy 3 502 070 Kč. Na tyto výdaje nepoužije žádný úvěr či půjčku, jak vyplynulo i z analýzy příjmů a rozpočtu města je schopna tyto výdaje financovat z vlastního rozpočtu.

7.6 Další informace pro žádost

Součástí žádosti musí být i doložení pozitivního vlivu na horizontální témata. Tedy žadatel musí doložit, že projekt nemá negativní vliv na udržitelný rozvoj a na rovné příležitosti. Dále je žadatel povinen zajistit nějaký způsob publicity, který představuje to, že projekt byl financován z fondů Evropské unie. Pro tento projekt se Bystřice pod Hostýnem rozhodla využít viditelné umístění trvalé informační desky a také jiné formy zajištění publicity (billboard, tiskové a mediální zprávy, oznámení na www stránkách,...).

Součástí žádosti o dotaci jsou i přílohy. Přílohy se dělí podle povinnosti předložit je k projektové žádosti pro danou oblast podpory na povinné a nepovinné. V průběhu hodnocení jsou i tyto přílohy kontrolovány. Pokud je žadatel nedodá, bude jeho projekt z dalšího hodnocení vyřazen.

Povinnými přílohami pro danou žádost jsou [23]:

- ✓ Doklady o právní subjektivitě žadatele

Usnesení zastupitelství obce (města) o volbě starosty, a popřípadě místostarosty. V případě statutárních měst usnesení zastupitelstva statutárního města o volbě primátora, příp. náměstků primátora.

- ✓ Marketingová analýza

Obsahuje údaje týkající se popisu nulové a investiční varianty, definování cílových skupin, odhadu poptávky, analýzy konkurence a vazby na hodnoty monitorovacích indikátorů a socioekonomických přínosů.

- ✓ Popis investičního záměru (podklad pro hodnocení hospodárnosti)

Představuje vyplnění rozpočtu projektu uvedený ve webové žádosti Benefít a analýzu a popis proveditelnosti projektu

- ✓ Finanční a ekonomická analýza projektu (FEA) – 1. Etapa

Jedná se o posouzení výše investice ve vztahu k socioekonomickým přínosům.

- ✓ Další přílohy a fotodokumentace stávajícího stavu

snímek katastrální mapy, situace širších vztahů s identifikací investičního záměru v příslušné lokalitě, fotodokumentace současného stavu

- ✓ Územně plánovací informace

Žadatel doloží územně plánovací informaci vydanou příslušným úřadem.

- ✓ Čestná prohlášení

Žadatel vyplní čestné prohlášení, které tvoří součást webové žádosti. Tyto čestná prohlášení musí být podepsána statutárním orgánem žadatele.

ZÁVĚR

Hlavním cílem mé diplomové práce bylo analyzovat možnosti dotačního financování tří charakterově odlišných obcí pro jejich investiční záměry v oblasti volnočasové infrastruktury, a v konečné fázi navrhnout podobu žádosti o dotaci pro jeden z projektových záměrů. Vybrané obce se od sebe liší především v jejich velikosti, počtu obyvatel a také potenciálu obce jako takové. Město Bystřice pod Hostýnem je centrem celého mikroregionu, jeho potenciál je velmi vysoký v různých oblastech – především v oblasti dřevařského průmyslu a cestovního ruchu. Obec Rusava je obcí s počtem obyvatel nad 500, její potenciál je ukryt především v oblasti cestovního ruchu. Obec Blazice je obcí malou, ve které není zastoupen žádný průmysl, pouze okrajově průmysl dřevařský. Obyvatelé musí za prací dojíždět, především do města Bystřice pod Hostýnem.

V teoretické části jsem zpracovala teoretické poznatky o rozpočtovém hospodaření obce, jenž zahrnuje veškeré činnosti, které se odehrávají v rámci rozpočtové soustavy. Aby obec mohla zabezpečovat své funkce, aktivity a činnosti, potřebuje určité zdroje. Zajištění dostatku zdrojů je hlavním úkolem rozpočtového hospodaření obce. V další etapě jsem zpracovala možnosti financování obcí a vysvětlila pojem mikroregion.

V úvodu praktické části mé diplomové práce jsem nejprve představila mikroregion jako takový a charakterizovala obce, kterými jsem se dále zabývala. Analýza hospodaření jednotlivých obcí ukázala, že žádná z obcí nemá problémy s plněním svých rozpočtů a že všechny jsou schopny dostát svým závazkům. Po charakteristice investičních záměrů obcí nastal čas k identifikaci všech možných a pro volnočasovou infrastrukturu se hodících dotačních programů na regionální, národní i nadnárodní úrovni.

Nejčastějším kritériem, které určovalo, zda obec může čerpat prostředky z daného programu, byl počet obyvatel. Ukázalo se, že nejvíce možností výběru z dotačních titulů se naskytly obci Rusava; také obec Blazice má rozsáhlé možnosti čerpání. Pro město Bystřice pod Hostýnem vyšel nejlépe Regionální operační program NUTSS II Střední Morava. Důvod tohoto výsledku bylo i to, že projekt je velmi finančně náročný a zahrnuje v sobě několik aktivit. Při podávání žádosti do jiných z analyzovaných dotačních programů bych městu doporučovala rozdělit projekt na projekty dva a tím vyčlenit zvlášť projekt pro víceúčelové hřiště.

Na základě dohody s projektovým oddělením městského úřadu v Bystřici pod Hostýnem jsem navrhla podobu žádosti o dotaci pro projektový záměr Středisko volného času Včelín. Objekt vily a zahrady je v současné době ve značně neutěšeném stavu, nevyužívaná budova chátrá a její využití právě na středisko volnočasových aktivit, které v současné době v Bystřici pod Hostýnem schází, se jeví jako ideální. Možnosti rozpočtu města pro financování celého projektu bez využití dotačního financování jsou omezené, finanční náročnost celkové rekonstrukce je nad jeho možnosti.

Po zhodnocení všech vybraných dotačních programů vyšel pro projekt nejvhodnějším dotačním programem Regionální operační program NUTS II Střední Morava poskytovaný ze strukturálních fondů Evropské unie, v rámci kterého může město Bystřice pod Hostýnem získat až 85 % vynaložených nákladů. Při zpracování žádosti jsem se řídila podle požadavků systému BENEFIT 7, v rámci kterého se vyplňování žádostí o dotace provádí.

V rámci žádosti jsem se zabývala i financováním projektu. Od začátku roku 2010 si příjemci dotací mohou vybrat 2 způsoby, jak budou chtít peníze z Úřadu regionální rady zasílat na své účty. Městu jsem doporučila variantu, kdy si město nebude muset brát žádný překlenovací úvěr na prostředky, které by získala až po realizaci projektu, ale využila možnosti úhrady výdajů ještě před předložením žádosti o platbu. Jak vyplynulo z analýzy rozpočtů města, je schopno svůj podíl na financování projektu a také na krytí nezpůsobilých výdajů financovat z vlastního rozpočtu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- [1] HAMERNÍKOVÁ, Bojka; MAAYTOVÁ, Alena. *Veřejné finance*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2007. 364 s. ISBN 978-80-7357-301.
- [2] Kolektiv autorů. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. 1.vyd. Přerov: EURO-PRINT PŘEROV s.r.o., 2006. ISBN 80-86902-39-0.
- [3] MAREK, Dan; KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
- [4] MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vyd. Praha : Orac, 2000. 190 s. ISBN 8086199231.
- [5] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management press, 2004. 374 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [6] PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005. 555 s. ISBN 8073570521.
- [7] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 3. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005. 527 s. ISBN 8073570491.
- [8] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktual. a rozš. vyd. Praha: GRADA, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [9] *Řízení obcí*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. 186 s. ISBN 978-80-86946-76-4.
- [10] VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. 1. vyd. Praha: GRADA publishing, a.s., 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.
- [11] WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I.* 1. vyd. Praha: ASPI, 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

Internetové zdroje

- [12] Český statistický úřad [online]. c2010 [cit. 2010-04-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/p/1301-09>>.
- [13] eAgri [online]. 2009-2010 [cit. 2010-04-16]. Ministerstvo zemědělství. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/eagri/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/>>
- [14] Fondy Evropské unie [online]. 2010 [cit. 2010-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/>>.
- [15] GAJDOŠ, Pavel. *Obec Rusava* [online]. 2008 [cit. 2010-04-07]. Obec Rusava. Dostupné z WWW: <<http://www.rusava.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=17767>>.
- [16] Macík. *Městský úřad Bystřice pod Hostýnem* [online]. 2010 [cit. 2010-04-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.mubph.cz/clanek.php?id=1&pageID=9effd397f43a57b508fd81d983353f77>>.
- [17] MAS Podhostýnska [online]. 2010 [cit. 2010-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.mas-podhostynska.cz/leader.asp>>.
- [18] Ministerstvo financí ČR [online]. 2005 [cit. 2010-04-02]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zah_pomoc.html>.
- [19] Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. 2010 [cit. 2010-04-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Programy-Dotace/Podpora-regionalniho-rozvoje-v-roce-2010>>.
- [20] NOVÁKOVÁ, Monika. ÚÚR Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. 2006 [cit. 2010-04-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.uur.cz/default.asp?ID=2208>>.
- [21] Podhostýnský mikroregion [online]. 2008 [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.podhostynsko.cz/>>.
- [22] Podhostýnský mikroregion. *Stanovy dobrovolného svazku obcí Podhostýnský mikroregion* [online]. 2008 [cit. 2009-04-03]. Dostupný z WWW: <http://www.podhostynsko.cz/data/dokumenty/stanovy_pmr.pdf>.

[23] QCM, s.r.o. *Regionální operační program Střední Morava* [online]. 2001-2009 [cit. 2010-04-19]. Regionální operační program Střední Morava. Dostupné z WWW: <<http://www.rr-strednimorava.cz/pro-zadatele>>.

[24] *Zlínský kraj* [online]. 2010 [cit. 2010-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/default.aspx>>.

Ostatní zdroje

[25] MěÚ Bystřice pod Hostýnem – interní materiály

[26] Obec Blazice – interní materiály

[27] Ober Rusava – interní materiály

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Rozpočet obce [7]	18
Obr. 2 Fáze rozpočtového procesu [8]	19
Obr. 3 Tok peněžních prostředků ze státního rozpočtu k obcím [9].....	26
Obr. 4 Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle kohezní politiky [14]	31
Obr. 5 Regiony soudržnosti [14].....	33
Obr. 6 Mapa Podhostýnského mikroregionu [21].....	37
Obr. 7 Sv. Hostýn [21]	38

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Plánované x skutečné rozpočty (v tis. Kč).....	44
Tab. 2 Plnění příjmů rozpočtu v jednotlivých letech	44
Tab. 3 Struktura skutečných příjmů (v tis. Kč)	45
Tab. 4 Plnění výdajů rozpočtu.....	45
Tab. 5 Struktura skutečných výdajů (v tis. Kč)	46
Tab. 6 Plánované x skutečné rozpočty (v tis. Kč).....	46
Tab. 7 Plnění příjmů rozpočtu v jednotlivých letech	47
Tab. 8 Struktura skutečných příjmů (v tis. Kč)	47
Tab. 9 Plnění výdajů rozpočtu.....	48
Tab. 10 Struktura skutečných výdajů (v tis. Kč)	48
Tab. 11 Plánované x skutečné rozpočty (v tis. Kč).....	49
Tab. 12 Plnění příjmů rozpočtu v jednotlivých letech	49
Tab. 13 Struktura skutečných příjmů (v tis. Kč)	50
Tab. 14 Plnění výdajů rozpočtu.....	50
Tab. 15 Struktura skutečných výdajů (v tis. Kč).....	51
Tab. 16 Dluhová služba v obcích v jednotlivých letech (v %).....	51
Tab. 17 Provozní přebytek v obcích v jednotlivých letech (v tis. Kč).....	52
Tab. 18 Finanční páka (v %)	53
Tab. 19 Míra podpory Podprogram na podporu obnovy venkova [24].....	61
Tab. 20 Poměr dotace a vlastních zdrojů [23].....	67
Tab. 21 Poměr dotace a vlastních zdrojů [23].....	67
Tab. 22 Dotační možnosti obcí (v tis. Kč)	78
Tab. 23 Stručný rozpočet projektu (v Kč).....	86

SEZNAM PŘÍLOH

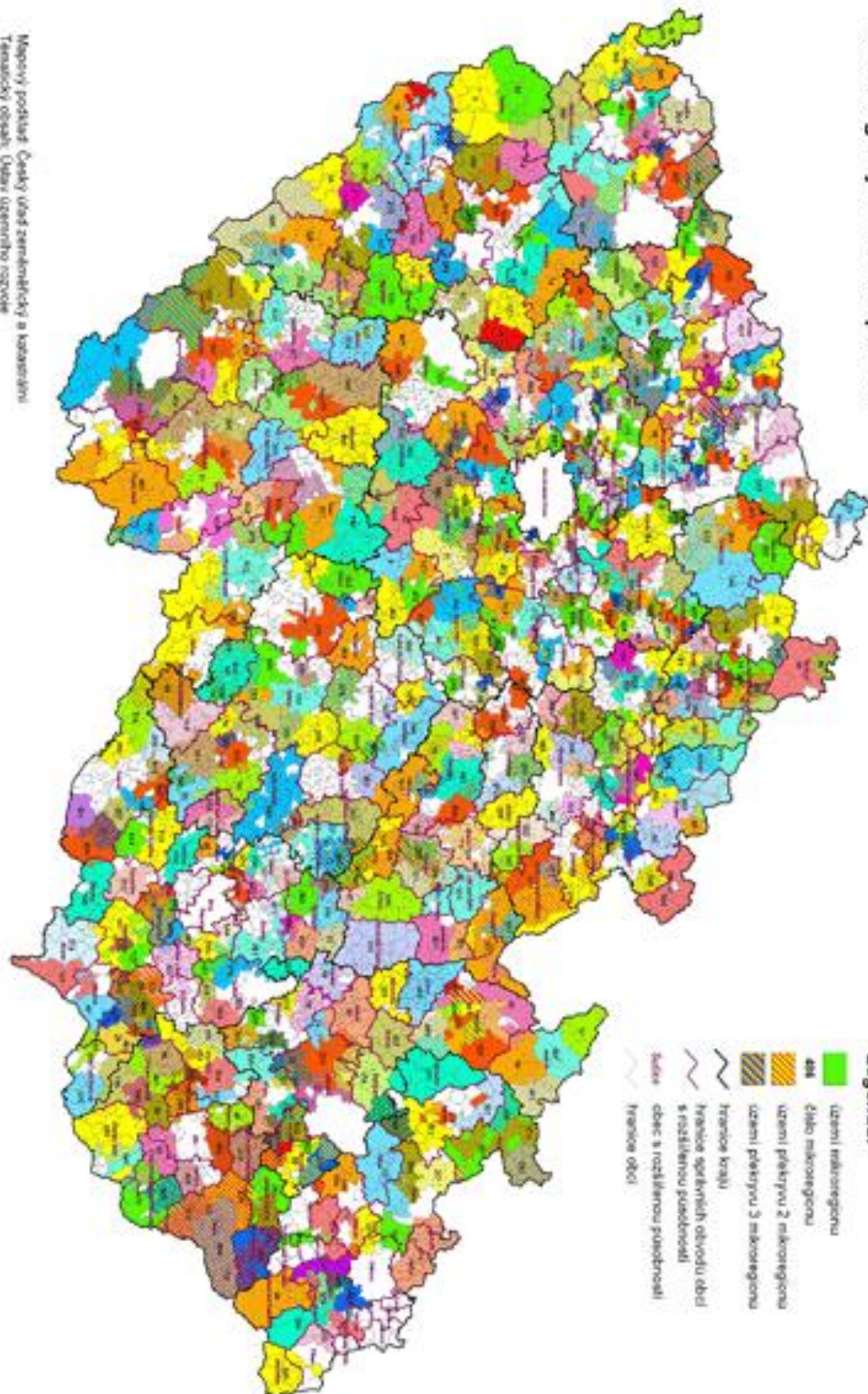
P I Mikroregiony v ČR [20]

P II Rozpočet projektu střediska volného času Včelín

P III Fotodokumentace objektu Včelín [25]

PŘÍLOHA P I: MIKROREGIONY V ČR

Mapa 1
Mikroregiony v České republice

**PŘÍLOHA P II: ROZPOČET PROJEKTU STŘEDISKA VOLNÉHO
ČASU VČELÍN**

Název výdaje	Počet kusů	Cena za kus	Výdaj celkem	Z toho neinvestiční	Jednotka	%
Publicita a marketing			83300			0,52
Informační tabule	1	23800	23800			0,15
Pamětní deska	1	59500	59500			0,37
Náklady na stavební část a nákup technologií			15 631 512	559 300		97,62
Zabezpečení výstavby (inženýrská činnost)			856 800	380 800		5,35
Náklady na zřízení staveniště	1	476 000	476 000			2,97
Stavební dozor	1	380 800	380 800	380 800		2,38
Dokumentace projektu			178 500	178 500		1,11
Přepřepřování projektové dokumentace	1	35700	35700	35700		0,22
Dokumentace pro přípravu žádosti	1	142800	142800	142800		0,89
Stavební části stavby			12 430 212			77,63
Dům č. p. 609	2732	2568	7 015 776		m ³	43,81
Oplocení, brána pro vjezd, vstupní branka	176	4302,5	757 240		m	4,73
Altán	1	148686	148686			0,93
Zahradní domek	1	3398942	3398942			1,71
Sportovní a hrací plochy	1	3398942	3398942			21,23
Zahradní a parkové úpravy	1000	298,31	298 310		m ²	3,35
Technologická zařízení			2 166 000			13,53
Vytápění	1	337 050	337 050			2,1
Zdravotechnika	1	1 190 988	1 190 988			7,44
Elektroinstalace	1	637 962	637 962			3,98
DHM a DNM			297 500			1,86
Nákup nebo technické zhodnocení DHM			297 500			1,86

Vybavení posilovny	1	178 500	178 500			1,11
Vestavěná keramická pec	1	119 000	119 000			0,74
Způsobilé výdaje celkem			16 012 312	559 300		100
Nezpůsobilé výdaje celkem	459	2 397	1 100 223		m²	6,87
Celkové výdaje projektu			17 112 535	559 300		106,87

PŘÍLOHA P II: FOTODOKUMENTACE OBJEKTU VČELÍN

Vila se zahradou

Objekt vily

Vila, pohled zezadu

Stávající interiér objektu

